

Ya'a tse'e je muto'k nak juu' ve'e je Pablo tyuknuja'yi je jaanchja'vivatajk jep Corinto

¹ Atse'e je Pablo, je Nte'yam atse'e xvinkoon jets atse'e n'itut je Jesucristo je kyukátsiva. Ats jets je n'útsamda je n'ajchamda Sóstenes,

² máyam aatse'e je Dios ntuknukexta je jaanchja'vivatajk juu' ve'e nay'amojkijidup jem coriintovit kyajpun kajxm. M'ijttupe'e je Nte'yam je jyayu je'e kajx ku ve'e to'k muk m'itta je Cristo maat. Je Nte'yam tse'e myaaxuxjudu jetse'e mjoojntykidinit ax jo'n je'e ve'e dutsak. Máyam aatse'e je Dios ntuknukejxtuva anañujoma je jayu juu' ve'e jyajoma'itukujxa duvinja'vidup duvintsa'kidup je nMaja Vintsánamda Jesucristo, je'e je Myaja Vintsanda jets uu'm nje'emdava.

³ Je Nte'yam, juu' ve'e nTee'imdup, jets je nMaja Vintsánamda Jesucristo, je'e tse'e mkunoo'kxjadap jetse'e m'ijttinit je'e je y'oy joot maatta.

Njajejpumdupe'e je maa'yun je putajkin je Cristo kajx

⁴ Ijtp atse'e je Nte'yam nkukajtsja miits kajxta kux mkunoo'kxjudup miits je'e ve'e je Cristo Jesús kajx.

⁵ Kux tse'e m'itta to'k muk je Cristo maat, je'e kajx tse'e je Nte'yam mmo'ojada to'k ka'ajyji je maa'yun je putajkin, ve'em tse'e xnujávada juu' ve'e tyúvam jets oy je'e ve'e juu' ve'e mkojstsup.

⁶ Makk tse'e mtanda to'k muk je Cristo maat kuxe'e xjaanchjávada je Cristo jye'e juu' aats mitse'e nvaajnjidu.

⁷ Ax ve'em tse'e, namvaat tse'e x'a'ixta je nMaja Vintsánamda Jesucristo, ka'a tse'e mka'ijtuxjada je maa'yun je putajkin juu' ve'e je Nte'yam yajkyp.

⁸ Je'e tse'e myak'ítjadap makk aaj makk joot, ve'em tse'e ni ti tókina mkayakpaatjadat ku ve'e je Jesucristo myiinnuvat.

⁹ Je Nte'yam, kyutyuumpts je'e ve'e je'e je y'ayook, je'e tse'e xvinko'numdu jetse'e n'ijtumdinit je y'Onuk Jesucristo maat, uu'm je nMaja Vintsánamda.

Ku je jaanchja'vivatajk kijpx je vinma'yun dukajajeypti

¹⁰ Utsta ajchta utsta tsa'ada, je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx ats miitse'e nmunoo'kxtukta jetse'e kijpx je vinma'yun xjajeyptinit. Ka'a tse'e mnapyajkva'kxjadat; tsoj yakxone'e mjoointykadat mnaxviijnadat, to'kji je mvinma'yunda to'kji je mja'vinda.

¹¹ Utsta ajchta utsta tsa'ada, je'e kajxts atse'e ve'em nva'añ kux ta atse'e je kats nmoṭu jets mnapyajkva'kxjudupe'e. Je Cloé je jyáyuts atse'e tuxnaajmada.

¹² Je'ets atse'e ntijp jets to'k jado'ke'e kakje'e je vyinma'yun dupamda. Jem xa ve'e juu' ve'e vaandup: “Je Pablo xa atse'e mpanujkxp.” Jem tse'e juu' ve'e vaanduvap: “Je Apolos xa atse'e mpanujkxp.” Jempa tse'e juu' ve'e vaanduvap: “Je Pedro xa atse'e mpanujkxp.” Nay jempa tse'e juu' ve'e vaanduvap: “Je Cristo xa atse'e mpanujkxp.”

¹³ ¿Jadi pajkva'kxy vine'e je Cristo y'it? ¿Ukpu ats, je Pablo, ats vine'e cruuzpejt miits kajxta? ¿Ukpu ats je nxaaj kajx miitse'e mnapejtiti?

¹⁴ Nkukojtsjip xa atse'e je Nte'yam jets ni pana ats miitse'e nkayaknapajtiti, je Criispoji ve'e jets je Gayo,

¹⁵ ax ve'em tse'e ni pana kyava'anut jets ats je nxaaj kajxe'e mnapejtiti.

¹⁶ Nyaknapajtidadamna atse'e je Estéfanas maat pan pan jatye'e jep jyuump tyujkp. Ka'ats atse'e n'ukjaa'myejtsni ku atse'e viijnk nyaknapajtita.

¹⁷ Kux ka yaknapajtpap xa atse'e je Cristo xkejx, je'e ve'e jets atse'e je jayu nvaajnjadat je oy kats je oy ayook, je Jesucristo jye'e, je'e juu' ve'e xku'oo'kimdu jem cruz kajxm jetse'e makk n'ijtumdinit to'k muk je'e maat. Ax ka'ats atse'e je tsújit ayook nyaktún jetse'e je jayu koojyji dutsojjáavadat je ayook juu' atse'e nkajtsp.

Je ayook juu' ve'e je Pablo je jayu vyaajnji

¹⁸ Je ayook juu' aatse'e je jayu nvaajnjip, ya'ats je'e ve'e: Je Cristo xa ve'e xku'oo'kimdu jem cruz kajxm. Tukxi'ik katsts je'e ve'e yakjávajada pan pan jatye'e vintókidup; ax uu'mda, juu' ve'e je Nte'yam yaktsookjudup, je Nte'yam je myákkints je'e ve'e.

¹⁹ Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Nyaknuke'xnatákap xa atse'e jets ka'a je'e ve'e tyun je'e je y'ayook juu' ve'e natyijjudup kuvij jáyuda,

ka'ats je'e ve'e tyoompa je'e je y'ayook pan pan jatye'e natyijjudup vinmótuva ónukta.

Jidu'um tse'e vya'añ.

20 Jeja xa ve'e yaja naxviijn juu' ve'e yaktijtip kuvij jáyuda, yak'ixpajkpada, jets pan pan jatye'e ooy juu' dutunnuja'vidup. Ax juu' tse'e yaja naxviijn yaktijp viji kej, yakxi'ikts je'e ve'e je Nte'yam dujava.

21 Ñuja'vip xa ve'e je Nte'yam juu' ve'e tyuump, je'e kajx tse'e kyanamyasookji jetse'e je jayu y'ixajat je naxviijn vit vijn kejun kajx, je'e ve'e chajkp jetse'e cho'oktat je kyats je y'ayook kajx je'eda pan pan jatye'e jaanchja'vijidup, óyame'e ya kats ya ayook yakxi'ik dujávada je jayu juu' ve'e dukajaanchja'vidup.

22 Y'ixuvaandup tse'e je israeejlit jayu je mújit nuja'vin, y'amotunaxuvaandup tse'e je griego jayu je vijn je kejun;

23 ax je Cristo, juu' ve'e cruuzpejt, je'ets je'e ve'e jye'e juu' aatse'e je jayu nvaajnjp. Kyo'oyja'vidup tse'e ya kats ya ayook je israeejlit jáyuda, yakxi'ikts ya'a ve'e dujávada pan pan jatye'e ka je'epta;

24 ax uu'm kajxamda, pan pan jatye'e je Nte'yam vinkoojnjudu, je israeejlit jáyuda jets pan pan jatye'e ka je'epta, je Nte'yam je myakkin jets je Nte'yam je vyijin je kyéjunts ya'a ve'e.

25 Yakxi'ikts je'e ve'e je jáyuda dujava ku ve'e je Cristo je jayu duku'oo'ki jem cruz kajxm. Ax óyam tse'e je jayu yakxi'ik dujávada, oyts je'e ve'e je Nte'yam dunujava ti ve'e tyuump. Juu' xa ve'e je jayu tyijp jetse'e je Nte'yam dutuujn kux ka'a ve'e je makkin dujayep, nuyojk makkts je'e ve'e jets ka'a ve'e to'k ka'ajji je jayu.

26 Utsta ajchta utsta tsa'ada, mnuja'vidinup

xa miitse'e jets je Nte'yame'e mvinkoojnjudu, nu'eejyjits miitse'eda viji kej ax jo'n je naxviijnit jayu dutijta, nu'eejyjits miitse'edava juu' ve'e yakkutojktup, nay nu'eejyjits miitse'edava juu' ve'e dujayejptup je vintsa'kin.

²⁷ Vyinkoonts je'e ve'e je Nte'yam pan pan jatye'e yaktijtup ka vjap ka kejav yaja naxviijn, je'e kajx tse'e jetse'e duyaktso'otyónut pan pan jatye'e yaktijtup viji kej; vyinkoonts je'e ve'e pan pan jatye'e yaktijtup ka mákkap yaja naxviijn, je'e kajx tse'e jetse'e duyaktso'otyónut pan pan jatye'e yaktijtup mákk.

²⁸ Je Nte'yame'e divinkoon pan pan jatye'e kayakvintsa'kidup jets pan pan jatye'e yakviijnk'íxtup, ve'em tse'e kyutókiyut je majin juu' ve'e yakvinkópkidup pan pan jatye'e dujayejptup je naxviijnit vinma'yun.

²⁹ Ax ve'em tse'e ni pana kyanamyájajat jeja je Nte'yam vyinkujk.

³⁰ Je Nte'yam xa ve'e viinm uu'm xyakto'kmojkumdu je Cristo Jesús maat. Je Cristo kajx tse'e nnuja'vimdini juu' ve'e je Nte'yam chajkp, je'e kajx tse'e je Nte'yam xkatokimpa'mumda jetse'e va'ajts n'ijtumda, je'e tse'e xyakpítsumumdu jem je Satanás y'am kya'm jetse'e n'ijtumda jem je Nte'yam y'am kya'm.

³¹ Ve'emts je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: “Pan pan xa ve'e namyajavaajnjup, nuyojk oyts je'e ve'e jetse'e je Nte'yam duyakmájat duyakjaanchat.”

2

¹ Utsta ajchta utsta tsa'ada, ku atse'e nnujcx

jets ats miitse'e nvaajnidi je Nte'yam je y'ayook, ka'ats atse'e je mújit ayook nyaktuujn ukpu je jayu je vyijin.

² Ku xa atse'e n'ijit miits maatta, ka'ats atse'e ntsajk jets atse'e viijnk nmujávat, je Jesucristo je ve'e, juu' ve'e cruuzpejt.

³ Ja'vip tsa'kipts atse'e nve'na jem miits mvinkojkmda jets yónuk aaj yónuk joot.

⁴ Ku ats miitse'e nmukojtsti jetse'e ntuknuja'vidi je oy kats je oy ayook, ka'ats atse'e ntsajk jetse'e ntukjaanchjávadat je Jesucristo je jayu je vyijin kajx, ñojk'óye'e ntukjaanchja'vidi je Espíritu Santo je myakkin kajx,

⁵ ve'em tse'e je Jesucristo xjaanchjávadat je Nte'yam je myakkin kajx jets ka je jayu je vyijin kajxap.

Je Espíritu Santo kajx tse'e je Nte'yam je vyijin yaknujava

⁶ Oyam tse'e vye'ema, je vijin maatts aatse'e je jayu nmukotsta juu' ve'e mák naajk'ijtidinup to'k muk je Jesucristo maat. Ya vijin, ka je naxviijnit víjinaps ya'a ve'e, nay ka je víjinaps ya'a ve'e juu' ve'e yakkutojktup yaja naxviijn. Je vijin juu' ve'e jyajejptup, je'yapts je'e ve'e je xaaj ku ve'e kyoo'k'ijtnit.

⁷ Ax je ayook juu' aatse'e nkajtsp, je Nte'yam je vyijints je'e ve'e juu' ve'e kayaknuja'vip y'ijit, je'e juu' ve'e je Nte'yam ñupaajmtki ka'anume'e ya it choo'nduk vye'na, je'ets je'e ve'e ku ve'e je Cristo xku'oo'kimdi jetse'e njayejpumdinit je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

8 Ni pánats ya'a ve'e dukanuja'vi juu' ve'e yakkutojktup yaja naxviijn, kux pan kudunuja'vidi xa ve'e, ka'ats je'e ve'e kuduyakjacryuuzpejtjidi je nMaja Vintsánamda Jesucristo.

9 Ve'emts je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Je Nte'yam xa ve'e du'apaajmtki may viijn je y'oy je'e juu' ve'e kayak'ixpna kayakmótupna jets ka'anume'e yakvinmay,

je'e kajx tse'e du'apaajmtkiji pan pan jatye'e je Nte'yam dutsojktup.

Jidu'um tse'e vya'añ.

10 Ax ya'a tse'e je Nte'yam xtuknuja'vimdu je Espíritu Santo kajx, kux je Espíritu Santo, va'ajtsts je'e ve'e dunujava ti vinma'yune'e je Nte'yam jyajejpp.

11 Ni pana xa ve'e dukanujava pan vintso ve'e to'k jado'k je jayu vvinmay jem jya'vin kajxm, je jayu je jya'vinji tse'e dunuja'vip. Nay ve'empa tse'e, je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm, je'ejyji tse'e dunuja'vip vintso ve'e je Nte'yam vvinmay.

12 Ax ka'a tse'e nnuja'vimda je Nte'yam je y'ayook je naxviijnit vinma'yun kajx, je Espíritu Saantots je'e ve'e xtuknuja'vimdup je ayook jetse'e nvinmótumdat juu' ve'e je Nte'yam je myaa'yun kajx xmo'yumdu.

13 Juu'ts aatse'e je jayu ntuk'ixp, ka je'epts je'e ve'e juu' ve'e je jayu tyijtup vijin, je vijin je'e ve'e juu' ve'e je Espíritu Santo aats xtuknuja'vip. Ku aatse'e ve'em ntuk'ix, ñuja'vidupts je'e ve'e

pan pan jatye'e je Espíritu Santo dukuvajktup jets tyúvam je'e ve'e je ayook juu' aatse'e nkajtsp.

¹⁴ Pan pan jaty xa ve'e jem jya'vin kajxmda ka'ijtp je Espíritu Santo, ka'a tse'e dukuvakta juu' ve'e kyajtsp je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm, kux yakxi'ike'e dujávada, ka'a tse'e y'o'yixjada jetse'e duvinmótudat juu' ve'e je Espíritu Santo xtuk'íxumdup, kux je'e ya'a ve'e juu' ve'e yaknuja'vip je Espíritu Santo kajx.

¹⁵ Je jayu juu' ve'e jem jya'vin kajxm je Espíritu Santo, o'yixjupts je'e ve'e jetse'e duvinkónut juu' ve'e pyaatyp y'akeegui, ax ka'a tse'e pan y'o'yixju jetse'e tyokimpayo'oyjut je'e kajx.

¹⁶ Jidu'um xa ve'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:
¿Pants je'e n'ite'e dunuja'vip ti vinma'yune'e je
Maja Vintsán jyajejpp?
¿Pants n'ite'e o'yixjup jets je'e ve'e duyak'ixpáku?
Jidu'um tse'e vya'añ. Ax uu'mda, to'kji tse'e je
vinma'yun njajejpumda je Cristo maat.

3

Je jayu juu' ve'e dumutoondup dumupajktup je Nte'yam

¹ Utsta ajchta utsta tsa'ada, ka'a atse'e x'o'yixji jets ats miitse'e kunmukojtsti ax jo'n je jáyuda juu' ve'e dunuja'vidinup ti ve'e je Espíritu Santo chajkp, vanxupe'e nmukojtsti ax jo'n je jáyuda juu' ve'e dukakuvajktup je Espíritu Santo ukpu ax jo'n je'eda juu' ve'e námnum to'k muk ijt'ukvaandu je Jesucristo maat.

² Ntuk'íxtuts ats miitse'e juu' ve'e ka tso'oxap jetse'e xvinmótudat, kux ka'anum xa ve'e

apaamduka mve'nada jetse'e xvinmótudat juu' ve'e tso'ox, ve'eme'e mve'nada ax jo'n je pi'k ónuk juu' ve'e tsi'tspna, juu' ve'e kayakmooypnum je kaaky je tojx. Ax ka'anum tse'e uxyam m'o'yixjada jetse'e xvinmótudat juu' ve'e tso'ox,

³ kux ve'emna ve'e je vinma'yun xjayepta ax jo'n je'eda juu' ve'e dukakuvajktup je Espíritu Santo. Je'e ve'e ku ve'e mnavyiijnk'ixjada, mnamyu'ékjada je'e kajx ku ve'e juu' mka'o'yixjada ax jo'n je viijnk jáyuda, jetse'e mnakyojtsvintsóvjada, je'e tse'e duyaknukexnatajkip jets ve'eme'e m'itta ax jo'n je jáyuda juu' ve'e dukakuvajktup je Espíritu Santo, ve'em ax jo'n je'eda juu' ve'e dumaatnavyaa'njudup je naxviijnit je kyo'oy je'e.

⁴ Kux jem miitse'eda juu' ve'e vaandup: “Je Pablo xa atse'e mpanujkxp.” Jempa tse'e juu' ve'e vaandupap: “Je Apolos xa atse'e mpanujkxp.” Ax ve'emam tse'e mnaajk'ítjada ax jo'n je'eda juu' ve'e dukakuvajktup je Espíritu Santo.

⁵ ¿Pants je'e ve'e je Pablo? ¿Pants je'e ve'e je Apolos? Je Nte'yam je myutoompa je myupajkpaji xa aatse'e n'it juu' kajxe'e xjaanchjávada je Maja Vintsán. Kajje'e xa aatse'e ntuujn juu' aatse'e je Maja Vintsán xtukpavaan.

⁶ Ve'em atse'e ax jo'n je'e juu' ve'e je taamt duniipp, ve'emts je'e ve'e je Apolos ax jo'n je'e juu' ve'e duva'xp, ax je Nte'yamts je'e ve'e duyakyeekp, je'e tse'e dupaamp je jaanchja'vin jem je jayu jya'vin kajxmda.

⁷ Ax nmupánipts aatse'e, ni atsa, ni je Apólosa, je Nte'yam je'e ve'e to'k juu' ve'e dunumájip

dunujaanchip.

⁸ Je'e juu' ve'e niipp jets je'e juu' ve'e va'xp, akijpxats je'e ve'e, kujo'yuxjadaps je'e ve'e je Nte'yam kakje'e juu' ve'e tyoondup.

⁹ Je Nte'yam je myutoompa je myupajkpa xa aatse'e; ve'em xa miitse'eda ax jo'n je Nte'yam je tyajk kum'ijtti.

¹⁰ Ve'em xa atse'e ax jo'n to'k je takpaampa juu' ve'e oy dujajtp jets kuvij, je Nte'yamts atse'e xpaam jets atse'e n'it ax jo'n je jayu juu' ve'e je tajk duyaktsoo'ntkp. Ax juu' tse'e viijnkta, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n je'eda juu' ve'e dujaa'kkajxmpojtuktup. Ax pan pan jaty tse'e dujaa'kyakvimpejtup je tajk, ooy tse'e dutun'ixtat vintso ve'e kyavintokiyut je tun.

¹¹ Kux ni pana xa ve'e kya'o'yixju jetse'e duyaktsoo'ntknuvat je tajk, je'ejyji ve'e juu' ve'e tsoo'ndukani, je'ets je'e ve'e je Jesucristo jye'e, juu' ats miitse'e nvaajniju.

¹² Ax o'yixjup tse'e je jayu jetse'e dujaa'kyakvimpétut je tajk, je'e ku ve'e dupaajmjat juu' ve'e ijtp ax jo'n je oro, je plata, ukpu je tsújit tsaaj, je kup, je páyuts, ukpu je maajy.

¹³ Je toonk juu' ve'e to'k jado'k tyuump, van'itts je'e ve'e oy ñuke'xnatákat je xaaj ku ve'e je jayu yaktokimpayo'ynit. Kux juu' ve'e je jayu tyoondup, yak'ixuupts je'e ve'e pan myuténipe'e je jaajn van'it. Ax je jaajn tse'e duyaknuke'xnatákap pan vintso ve'e to'k jado'k tyun.

¹⁴ Pan pan tse'e dutukpaamp juu' ve'e katóyup, yakmooynupts je'e ve'e je o'yin je tyoonk kajx.

15 Ax pan pan tse'e dutukpaamp juu' ve'e tóyup, yaktotyokikajxnup tse'e nujom, óyame'e tsa'ak y'ijtnit je jayu, ve'em ax jo'n je'e pane'e je jaajn dukukeekp.

16 ¿Tis, ka'a vine'e xnujávada jets je Nte'yam je chaptajk uu'me'eda?, yam nja'vin kajxmamda ve'e chuuna je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxmpa.

17 Pan pan xa ve'e duyakvintsa'kintókip je Nte'yam je chaptajk, tukkuvétjupts je'e ve'e je Nte'yam, kux oy jets va'ajts je'e ve'e je Nte'yam je chaptajk. Uu'mda tse'e je'e je chaptajk.

18 Ni pana tse'e kyanavyin'aa'njut viinm. Pan jem xa miitse'eda juu' ve'e nayja'vijup kuvij je naxviijnit vijin kajx, va'an tse'e dunapyumju ax jo'n ti kudukanuja'vi jo'n, ve'em tse'e tyúvam y'ítut kuvij.

19 Kux je naxviijnit vijin, ka'a je'e ve'e je Nte'yam duvijjáva. Kux jidu'um'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: “Ku ve'e je taay maat juu' dutonda je kuvij jáyuda, je Nte'yamts je'e ve'e yaktánjadap ax jo'n je tánuk juu' ve'e taamp jep kutyay jaatp kuxe'e dukanujava jets je y'oo'kun je'e ve'e juu' ve'e y'anajkxip.”

20 Vaampap tse'e jidu'um: “Ñuja'vip xa ve'e je Maja Vintsán jets ka'a ve'e tyun vintso ve'e vyinmayda je kuvij jáyuda.”

21 Je'e kajx tse'e, ni pana ve'e dukayakmájat je jayu juu' ve'e dutuk'íxtup je Nte'yam je y'ayook, kux nujom juu' jaty, miits je m'o'yin kajxtats je'e ve'e.

22 Ats, nay ve'empa je Apolos, je Pedro, ya naxviijn, je joojntykin, je oo'kun, je'e juu' ve'e uxyam,

juu' ve'e miimpnum, nujom juu' jaty, miits je m'o'yindats je'e ve'e.

²³ Ax je Criistots uu'me'e jye'eda; jets je Cristo, je Nte'yamts je'e ve'e jye'e.

4

Juu' ve'e yaktukpavaan je kukátsivatajk

¹ ¿Vintsø ve'e dutsak jets aatse'e je jayu xjávát? Je Cristo je myutoompa je myupajkpa xa aatse'e, yaktukkuva'ni aatse'e jets aatse'e je jayu ntuk'íxut juu' ve'e je Nte'yam yaknuke'xnatajki.

² Pan pan xa ve'e yaktukkuva'nip juu', yakvinkópkapts je'e ve'e jetse'e yakkutyónut ax jo'n yaktukpava'añ.

³ ¿Pants je'e ve'e juu' ve'e vaamp jets oy ukpu ka óyap je'e ve'e juu' atse'e ntuump nkajtsp? Ka'ats atse'e nmajapum juu' miitse'e mkojtstap ats kajx ukpu juu' ve'e je viijnk jayu kyojtstap ats kajx. Nay ka'ava tse'e tyun ku atse'e mpayo'oy jets oy ukpu ka óyap je'e ve'e juu' atse'e ntuump nkajtsp.

⁴ Oyam atse'e ti nkanatyukjávaja jeja je Nte'yam vyinkujk, ka je'e kajxapts atse'e jep tokin jaatp nka'it; je Maja Vintsane'e vaamp pan oy je'e ve'e juu' atse'e ntuump uk pan ka'a.

⁵ Je'e kajx tse'e, ka'ats miitse'e pan xtokimpayo'oydat. A'ixta ku ve'e je Maja Vintsán myiinnuvat. Ku ve'e myiinnuvat, nuke'xnatáka tse'e nujom y'ítut. Je'e tse'e duyaknuke'xnatákap pan ti jatye'e je jayu vyinmaaydup jem jya'vin kajxmda, ve'em tse'e dumooynit kakje'e je jayu juu' ve'e vyinmajtsjudup.

6 Utsta ajchta utsta tsa'ada, miits je m'o'yin kajxta xa atse'e tuntukmu'a'ixmoka vintso atse'e jets je Apolos, ax ve'em tse'e xnujavadat jets ka'a ve'e y'oya jetse'e xyaknyókadat juu' ve'e javyet jep Kunuu'kx Jatyán kujxp, ve'em tse'e to'k xkayakmájadat jetse'e jado'k xkaviijn'íxtat.

7 Ax mits, jyapana, ¿vintsots mitse'e xtunjaa'knúmája jets ka'a ve'e je viijnk jayu, ukpu ti ve'e m'ixp mjayejpp juu' ve'e je Nte'yam mkamoojju? Ax pan je'e tse'e mmoojju, ¿tyajx tse'e mnamyájaja ax jo'n je'e ve'e kumkamoojji jo'n?

8 Ve'em xa miitse'e mnayjávajada jets ka'a ve'e ti mka'ijtuxjada. ¡Mnayja'vijidup tse'e ax jo'n va'ajts kumeen kum'ijtti jets ax jo'n kumyakkutojkti ka aats maatap! ¡ey je'e ve'e kuy'it jetse'e kumyakkutokta, ve'emts aats miitse'e kunmaatyakkutókta!

9 Ve'em xa ve'e jyava jets aats, je kukatsivatajk, tun ux'ook aatse'e je Nte'yam xyaktaajñ. Ve'em xa aatse'e ax jo'n je jayu juu' ve'e kutúkani je y'oo'kun, x'íxtupts aatse'e je jayu jets je aangelestajk, ve'em tse'e dunujavadat vintso aatse'e njátut.

10 Xtijtup xa aatse'e je jayu ka víjap kuxe'e aats je Cristo je y'ayook nyakva'kxtuk; ax ve'emts mitse'e mnatyijjada jets oye'e xnujávada juu' ve'e je Cristo chajkp. Ve'em xa aatse'e nnayjávaja jets je makkin aatse'e nkajayejpp, tum makk tum tsotsts miitse'e mnayjávajada. Xviijnk'ixp xa aatse'e je jayu; miits tse'e myakvintsa'kidup.

11 Uxyam paat xa aatse'e ntaatsa nyu'aa'kju, aatse'e je vit je xox xka'ijtja, aatse'e je jayu xjomtún xtitún, aatse'e njaajn ntajk kya'it,

12 aatse'e januu'kxji ntun ya nka'aj maat. Ku aatse'e je jayu xvinkojtspét, n'amótufts aatse'e je Nte'yam jetse'e je maa'yun tyo'nuxjadat. Ku aatse'e je jayu xjomtún xtitún, nmuténipts aatse'e.

13 Ku aatse'e nyaknuvampet, je oy kojtsun maatts aatse'e nkojtsumpít jets aatse'e n'ix vintso aatse'e nkojts'óyat. Uxyam paatts aatse'e nyakpum ax jo'n je naax je po'ox.

14 Ka miits je mtso'otyo'nun kajxaptats ats ya'a ve'e nja'a; je'e ve'e jets ats miitse'e nkojtsjadat ax jo'n ats je n'ónuk kum'ijtti.

15 Kuxjajayepta xa miitse'e je yak'ixpajkpada miijl am juu' ve'e mtuk'íxjudup je Cristo jye'e, tun to'kjits je'e ve'e juu' ve'e ijtp ax jo'n je mtee'da, ax je'ets atse'e, kux mjaanchja'vi'ukvaandu ve'e je Jesucristo ku ats miitse'e nvaajnidi je oy kats je oy ayook.

16 Nmunoo'kxtktufts ats miitse'e jetse'e ve'em xtóndat xkótstat ax jo'n ats.

17 Je'e kajxts ats miitse'e ntuknukexta je Timoteo, juu' atse'e ooy ntuntsajkp. N'onukja'vipts ats je'e ve'e kuxe'e dujaanchja'vi'ukvaajñ je Jesucristo ku atse'e x'amotunajxy. Oyts je'e ve'e je Jesucristo dutuujnja. Je'e tse'e mtukjaa'myétsjadap vintso atse'e je Cristo mpanujkx, ve'emam ax jo'n atse'e je jayu ntuk'ix joma jatye'e je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada.

18 Jemts miitse'eda juu' ve'e namyájjidup ku ve'e vyinmayda jets ka'a ats miitse'e najkx nku'íxtinuva.

19 Ax pan vaamp tse'e je Maja Vintsán, ka'a tse'e vinjo'n ya it jyaa'knáxut jets ats miitse'e najkx nku'íxtinuva, van'itts atse'e nnujávát pan ti ve'e

tyoondup pan pan jatye'e namyájijidup, ka je'e kajxjyap tse'e juu' ve'e kyojtstup, je'eva ve'e vintso ve'e je makkin dujayepta.

²⁰ Kux je Nte'yam je kyutojkun, ka je kats ka je ayookjyapts je'e ve'e, je'e je'e ve'e ku ve'e je Nte'yam je jayu duma'a je makkin jetje'e dutónut juu' ve'e je Nte'yam chajkp.

²¹ ¿Vintsose'e xtsokta jets ats miitse'e najkx nku'ixta, tsoj yakxón, ukpu ejkjup jot'aajnjup kuxe'e xkakutyonda je Maja Vintsán je pyava'nun, ats miitse'e n'anajkxadat ax jo'n je jayu du'anajkxa je yónuk je vojpun maat, ukpu ax jo'n du'anajkxa jetje'e duyak'anaa'kut?

5

Ooye'e kyatun'oya ku ve'e je jayu duyakvintsa'kintóki je navyajkun

¹ Va'ajtsts atse'e je kats nmotu jets jeme'e miits maatta to'k juu' ve'e je kats dutukmaatjayejpp to'k je ta'axtajk juu' ve'e ka pukap jyayejpp. ¡Ni ka'ats je'e ve'e ve'em jyátukada juu' ve'e je Nte'yam duka'ixada, je'e tse'e ku ve'e to'k dumaattsuuna je kyutaak!

² ¡Ve'em tse'e mjaa'knamyájajada! Vi'n kumtsaachvinmáyda ku je'e ve'e je kyo'oy je'e dutún. Je yaa'tyajk juu' ve'e ve'em játkip, vyinmajtsjup tse'e jetje'e xyakpítsumdat joma ve'e mnay'amókajada.

³ Qyam xa atse'e nka'it miits maatta, jem tse'e ats ya njoot ya nja'vin, ax tats atse'e ntokimpayo'oy je'e juu' ve'e ve'em játkip, ve'em ax jo'n atse'e jem kun'ijt.

⁴ Kojtsmókta n'it je nMaja Vintsánamda Jesu-cristo kajx, jem tse'e y'ítut ats ya njoot ya nja'vin jets je Maja Vintsán Jesús je myakkin,

⁵ jetse'e xpámdat je yaa'tyajk jem je Satanás kya'm, ve'em tse'e je ñi'kx je kyopk chaachpaa'tut jetse'e je jyoot je jya'vin tsa'ak y'ijtnit ku ve'e je Maja Vintsán Jesús myiinnuvat.

⁶ Ka'a xa je'e ve'e y'oya jetse'e mnamyájajadat je'e kajx juu' ve'e mtoondup. ¿Ka'a vine'e xnujávada jets ve'em je'e ve'e je tokin ax jo'n je levadura?, jyavee'njya xa je'e ve'e, tyuktajkikujxpts je'e ve'e nujom je juts.

⁷ Yakke'ektats nujom juu' jatye'e myakma'tjudup, juu' ve'e ijtp ax jo'n je levadura juu' ve'e náxyani, ve'em tse'e m'íttat ax jo'n je nam tsapkaaky juu' ve'e yakkaayp pascua xaaj, ax jo'n je nam juts juu' ve'e je levadura dukamaat. Xku'oo'kimdu xa ve'e je Cristo, je'e tse'e ijt ax jo'n je carnero juu' ve'e je Nte'yam tyukvintsa'kidup y'ijt pascua xaaj.

⁸ Va'an tse'e to'k aaj to'k joot dujoojntykimda je Cristo kajx, va'an tse'e du'ijtumda ax jo'n je tsapkaaky juu' ve'e je levadura dukamaat, ka'a tse'e juu' n'ukto'numdinit ax jo'n je jayu nkatsojkumda, va'an tse'e dumasookumдини nujom juu' jatye'e ka óyap.

⁹ Nnuja'yidu xa ats miitse'e jets ka'a ve'e m'íttat je'e maatta juu' ve'e je kats dutukmaatjayejptup je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup.

¹⁰ Ax ka je'epts atse'e ntijp jetse'e xtunkukeektinit pan pan jatye'e yaja naxviijn je kats dutukmaatjayejptup je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup, pan pan jatye'e je meen

dunas'ayo'vidup, pan pan jatye'e mee'tstup, pan pan jatye'e dvinja'vidup dvintsa'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap; kux pan ka'a xa ve'e je'e maat m'ituva'anda, kumpitsumdats miitse'e yaja naxviijn.

¹¹ Je'e atse'e ntijp jetse'e mka'ittat je'e maatta juu' ve'e natyijjudup utsta ajchta ukpu utsta tsada'ada jetse'e je kats dutukmaatjayépta je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka pukap jyajejptup, je meen dunas'ayóvada, dvinjávada dvintsa'agada juu' ve'e ka je Nte'yamap, y'akotsutoonkada, y'oo'kta myo'okjada, jetse'e myee'tsta. Ka'a tse'e xmaatkáydat xmaat'oo'kdat pan pan jatye'e ve'em dutoondup je kyo'oy je'ep.

¹²⁻¹³ Ka'a xa atse'e xtukkada'aky jets atse'e ntokimpayo'oydat pan pan jatye'e dukajaanchja'vidup je Jesucristo, je Nte'yam je'e ve'e tokimpayo'oyjadap. Ax miits tse'e mtukkadaakjudup jetse'e xtokimpayo'oydat pan pan jatye'e mmaatnay'amojkijidup. Je'e kajxts atse'e nva'añ jets ka'a ve'e xjaa'kyakjattat jetse'e je tokin toompa xmaatnay'amókajadat.

6

Vintso je'e ve'e ku ve'e je jaanchja'vivatajk ñañuxa'aajada

¹ Pan jem tse'e miitsta pan pane'e duko'oyja'vidup pan ti ve'e mtoondup, ¿vintsose'e mnayjavajada jetse'e najkx mñañuxa'aajada jeja je'e vyinkujkta pan pan jatye'e dukajaanchja'vidup je nMaja Vintsánamda Jesucristo? Ñojk'óy xa je'e ve'e

kuy'it j̄etse'e amiitsji kuxkojts'óyada jeja j̄e mmujaanchja'vivatajk vyinkujkta.

² ¿Ka'a miitse'e xnujávada j̄ets pan pan jatye'e j̄e Nte'yam j̄e jyayu, j̄e'e tse'e d̄utokimpayo'oydap pan pan jatye'e tsaanadap jem naxviijn̄it y'it kajxm? Ax pan miits tse'e mtokimpayo'oydap j̄e naxviijn̄it jayu, ¿ka'a tse'e m'ó'yixjada j̄etse'e xkojts'óyadat juu' ve'e ve'e'n k̄atsji?

³ ¿Ka'a ve'e xnujávada j̄ets j̄e ángeles paat uu'me'e ntokimpayo'yumdap? ¿Vintsots n'ite'e xka'ó'yixumjadat j̄etse'e juu' nkojts'ó'yimdat juu' ve'e uxyam toojnjup kojtsjup?

⁴ Pan jem xa ve'e pan ti ve'e myaktso'oxidup, ¿tyajx tse'e mnañuxa'ajada jeja j̄e'e vyinkujkta pane'e dukayakvinkóp̄kidup j̄ep tsaptujkp?

⁵ Ve'e xa ats ya'a ve'e nkats j̄etse'e mtso'otyóndat, ¿ka'a miitse'e jemda otyo'ka pane'e kuvij juu' ve'e myaknamyujot'óyajadap?

⁶ ¿Jadi pyaatyp y'akeeguij j̄e'e vine'e j̄etse'e a'uts ah'ajch ukpu a'uts atsa'a mnañuxa'ajadat jeja j̄e tokin payo'yva vyinkujkta juu' ve'e j̄e Nte'yam dukajaanchja'vidup?

⁷ Ku ve'e mnañuxa'ajada, va'ajts tse'e xyaknuke'xnatákada j̄ets ka'a j̄e'e ve'e y'oya juu' ve'e mtoondup. ¿Tyajxse'e ñojk'óy xkamuténada j̄e ka óyap juu' ve'e myaktoojnjidup? ¿Tyajx tse'e ñojk'óy xkamaso'okta ku ve'e juu' myakmee'tsjada?

⁸ Ax vimpitts miitse'e xtonda. Mko'otyoon̄dup tse'e j̄etse'e mme'e'tsta. ¡A'uts ah'ajch paat a'uts atsa'a paat tse'e ve'em mnatyónjada!

⁹ ¿Ka'a miitse'e xnujávada j̄ets ka'a ve'e y'íttat jem

je Nte'yam y'am kya'm pan pan jatye'e dutoondup juu' ve'e ka óyap? Ka'a tse'e pan mvin'aa'njadat, ka'a xa ve'e jem je Nte'yam y'am kya'm y'íttat pan pan jatye'e je kats dutukmaatjayeiptup je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayeiptup, pan pan jatye'e dūvinja'vidup dūvintsa'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap, pan pan jatye'e je navyajkun duyakvintsa'kintókidup, je yaa'tyajka juu' ve'e je kats dutukmaatjayeiptup je myuyaa'tyajk kux aamp tooye'e jem jya'vin kajxmda jets'e'e ñamyaa't'ítjadat,

¹⁰ ni ka'ava tse'e jem y'íttat pan pan jatye'e mee'tstup, pan pan jatye'e juu' dūnas'ayo'vidup, pan pan jatye'e ootup mookjudup, pan pan jatye'e ko'oñukojtsidup, pan pan jatye'e je myu-jayu dupajkjidup juu' avin'aa'na.

¹¹ Jem miitse'eda juu' ve'e ve'em joojntykidu; ax mtokinmee'kxjudu tse'e je Nte'yam, je'e je jyáyuts miitse'eda, je'e tse'e mkatokimpaajmjudu. Je nMaja Vintśanamda Jesús jets je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm, je'e kajxta tse'e ya maa'yun mto'nuxjada.

Yakmájada yakjaanchada je Nte'yam je mni'kx je mkopk kajxta

¹² Vaamp xa ve'e je jayu jets yakjajtype'e je Nte'yam jets'e'e je jayu dutónut to'k ka'ajji juu' jaty. Tyúvamts je'e ve'e; óyam tse'e vye'ema, ka'a tse'e to'k ka'ajji y'oya. Ka'a tse'e nvaat jets atse'e nnamyaso'okjut jets atse'e juu' xyakkutojkjat.

¹³ Vaamp xa ve'e je jayu jets je joot kajxe'e je kaaky je naaj yakpum jets je'e kajxe'e je joot yakpum jets'e'e je jayu kyáyut y'oo'kut. Jidu'um

tse'e vya'anda. Ax yakkutókiyupts je'e ve'e je Nte'yam je kaaky je naaj jets je joot. Ka je'e kajxap xa ve'e je jayu je ñi'kx je kyopk yakpum jetse'e je kats dutukmaatjayéptat je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyajejptup; je Nte'yam kajx je'e ve'e yakpum.

¹⁴ Ve'em ax jo'n je myakkin kajx je Nte'yam duyakjoojntykpajknuva je nMaja Vintsánamda Jesucristo, nay je myakkin kajxpa tse'e xyakjoojntykpajkumdinuvat.

¹⁵ ¿Tis, ka'a vine'e xnujávada jets ve'eme'e uu'm ya nni'kxamda ya nkópkamda ax jo'n to'k jado'k viijn jaty kun'ijtumdi to'k ni'kx to'k kopk je Cristo maat? ¿Mpajkjap ats n'ite'e to'k viijn juu' ve'e ijtp je Cristo maat jets atse'e ntukmaatnamyókjut je ko'otya'axap? ¡Ni vintsova xa atse'e nkapajkijat jets atse'e ve'em ntónut!

¹⁶ ¿Mkanuja'vidupe'e jets ku ve'e to'k je yaa'tyajk dumaatnamyúkju je ko'otya'axap, ve'emts je'e ve'e numejtsk jyajttini ax jo'n to'k ni'kx to'k kopk kuy'ijtti? Kux jidu'um xa ve'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: “Ve'em tse'e numejtsk jyajttini ax jo'n to'k ni'kx to'k kopk kuy'ijtti.”

¹⁷ Nay ve'empa tse'e ku ve'e je jayu y'it to'k muk je Maja Vintsán maat, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n to'k joot to'k ja'vin kuy'ijtti.

¹⁸ Ni vintsova xa ve'e je kats xkatukmaatjayéptat je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap mjajejptup. May viijn xa ve'e je tokin juu' ve'e je jayu tyuump; ax je'e juu' ve'e je kats dutukmaatjajejpp je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyajejpp, yakma'typts je'e ve'e je ñi'kx je kyopk.

19 ¿Ka'a ve'e xnujávada jets je Espíritu Santo je'e ve'e je chaptajk je mni'kxta je mkopkta jets jeme'e mja'vin kajxmda chuuna je Espíritu Santo?, juu' ve'e je Nte'yam mmooyjyudu. Je Nte'yam jye'e xa miitse'eda,

20 va'ajts tsóvaxts je'e ve'e mkujooyjidi. Je'e kajx tse'e dutsak jetse'e je Nte'yam xyakmájadat xyakjaanchadat je mni'kx je mkopk maatta.

7

Je kojtsvíjin je navyajkun kajx

1 Uxyamts atse'e n'atsóvut juu' ve'e m'amotutúvidu ku atse'e xnuja'yidi. Oy xa je'e ve'e ku ve'e je jayu kyata'axpúk.

2 Ax je'e kajx tse'e kuxe'e je jayu ñamyaat'ituva'anjada, kakje'e tse'e je jayu dujayéput je ñuda'ax, kakje'e tse'e je jayu dujayéput je ñuyaa'y.

3 Ku ve'e je ta'axtajk ñaajk'ituva'añju maat je ñuyaa'y, je ñuyaa'y tse'e dukutyónup je ta'axtajk je chojkun; nay ve'empa tse'e ku ve'e je yaa'tyajk ñaajk'ituva'añju maat je ñuda'ax, je ñuda'ax tse'e dukutyónup je yaa'tyajk je chojkun.

4 Ku ve'e je ta'axtajk yaa'vyúk, ka'a tse'e naaydum je ñi'kx je kyopk du'ukyakkutojkjini, je ñuyaa'ye'e je kutojkun tyukmaatjayejpp; nay ve'empa tse'e ku ve'e je yaa'tyajk tyá'axpúk, ka'a tse'e naaydum je ñi'kx je kyopk du'ukyakkutojkjini, je ñuda'axe'e je kutojkun tyukmaatjayejpp.

5 Ka'a tse'e je yaa'tyajk je ñuda'ax dukamaat'ítut, nay ve'empa tse'e je ta'axtajk, ka'ats je'e ve'e

je ñuyaa'y dukamaat'ítut, je'ejyji ve'e jetse'e mkanamyaaat'ítjadat ku ve'e tux'akojtstókta jetse'e kak'apuk m'íttat jetse'e mtsapkótstat. Ku ve'e je it ñáxut pan vinxupe'e tux'akojtstókta, van'it tse'e mnamyojkjidinuvat, ve'em tse'e mkaka'adat jem je ko'oyjáyuvap kya'm.

6 Ka'ats atse'e mpava'añ jetse'e mkanavyákjadat, nyakjajtyp atse'e.

7 Ve'em atse'e ntsak jetse'e ve'em nujom je jayu kuy'it ax jo'n ats. Ax je Nte'yam tse'e kakje'e je jayu je maa'yun je putajkin dumooyp pan vintso ve'e to'k uk pan vintso ve'e jado'k.

8 Je naaydum jayu jets je ku'aa'k ta'axtajk, je'ets atse'e nnuujmidup jets oye'e kuy'it jetse'e naaydum kutyanda, ve'em ax jo'n ats;

9 ax pan ka'a tse'e dumuténada, ñojk'óy tse'e ñavyákjadat jets ka'a ve'e ku ve'e kooyji je y'aaj je jyoot y'ampákjadat.

10 Ax pan pan tse'e yaa'vyúkani ta'axpúkani, tun vinkopkts je'e ve'e jetse'e kyanamyaso'okjadat. Ka átsap xa ya'a ve'e je mpava'nun, je Maja Vintsán je pyava'nun ya'a ve'e.

11 Pan myasooknup tse'e je ta'axtajk je ñuyaa'y, ka'a tse'e y'ukyaa'vyajknit, o'yip tse'e jetse'e je ñuyaa'y dumaatnakyojts'o'yijinuvat. Ax nay ve'empa tse'e je yaa'tyajk, ka'a tse'e dumaso'okut je ñuda'ax.

12 Juu'ts atse'e njaa'kkótsup, ka'ats je'e ve'e je Maja Vintsán dukajts, ats ya'a ve'e nkajtsp. Pan je uts je ajch je ñuda'ax tse'e dukajaanchja'vip je Jesucristo jetse'e je ta'axtajk ñayjávaja jetse'e

dujaa'kmaattsaanat je ñuyaa'y, ka'a tse'e je ñuyaa'y myaso'okjut.

¹³ Jets pan je uts je tsa'a je ñuyaa'y tse'e dukajaancha'vip je Jesucristo, jetse'e je yaa'tyajk ñayjávaja jetse'e dujaa'kmaattsaanat je ñuda'ax, ka'a tse'e je ñuda'ax myasookjuvat.

¹⁴ Kux je yaa'tyajk juu' ve'e je Jesucristo dukajaancha'vip, kunoo'kxjupts je'e ve'e je Nte'yam je ñuda'ax kajx juu' ve'e je jaanchja'vin dujayejpp; jets je ta'axtajk juu' ve'e je Jesucristo dukajaancha'vip, kunoo'kxjupts je'e ve'e je Nte'yam je ñuyaa'y kajx juu' ve'e je jaanchja'vin dujayejpp. Pan ka'a xa ve'e kuvye'ema, ve'em tse'e je m'ónuk kuy'itta ax jo'n je'eda pan pan jatye'e je tyee' je tyaak je jaanchja'vin dukajayejptup. Ax je m'ónukta, je Nte'yamts je'e ve'e dukunoo'kxp.

¹⁵ Ax je jayu tse'e juu' ve'e kajaancha'vip, pan je'e tse'e dumaso'okuvaannup je ñuda'ax ukpu je ñuyaa'y, maso'okta jetse'e ve'em dutóndat. Ku ve'e ve'em jyátut, naspaka tse'e tyánut je uts je ajch ukpu je uts je tsa'a, kux je'e kajxe'e je Nte'yam xyaaxjindi jetse'e oy aaj oy joot ntsuunimdinit.

¹⁶ Jets mits, ta'axtajk, ka'a xa ve'e xnujava pan jyaanchjávape'e je mnuyaa'y je Jesucristo mits kajx. Uk mits, yaa'tyajk, ka'a tse'e xnuja'viva pan jyaanchjávape'e je mnuda'ax je Jesucristo mits kajx.

¹⁷ Va'an tse'e anañujoma je jayu dutsuuna ax jo'n jyoojntykidi ku ve'e je Nte'yam yaaxujjidi jetse'e y'ijttinit je'e je jyayu, ve'em ax jo'n je Nte'yam dunupaajmtki jetse'e jyoojntykadat. Ve'emts atse'e je jayu nvaajnjada pan joma jatye'e

je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada.

18 Pan je Nte'yam xa ve'e duyaaxjip to'k juu' ve'e je ixta'nun duni'kxmip dukojmip, ve'em tse'e duni'kxmat dukojmat je ixta'nun jetse'e nujava tyánut jets israeejlit jayu je'e ve'e. Ax pan yaaxjip tse'e to'k juu' ve'e je ixta'nun dukani'kxmip dukakojmip, ka'a tse'e je ixta'nun yakpaajmjat.

19 Ka'a xa je'e ve'e vyinkopka pan ñi'kxmip kyojmipe'e je ixta'nun uk pan ka'a, je'e ve'e vinkopk jetse'e je jayu dukutyónut je Nte'yam je pyava'nun.

20 Kakje'e xa ve'e je jayu tyánut ve'em ax jo'n vye'na ku ve'e je Nte'yam yaaxuxji jetse'e y'ijtnit je'e je jyayu.

21 Pan je joyutoompa ve'e m'ijt ku ve'e myakyaaxji, ka'a tse'e mnavyinma'yunmo'ojut; ax pan m'o'yixjup tse'e jetse'e naspaka m'ítut, ve'em tse'e xtónut,

22 kux je'e juu' ve'e ijt je joyutoompa ku ve'e je Maja Vintsán yaaxuxji, naspaka tse'e y'ijtni je jayu, kux naspaka je'e ve'e jeja je Maja Vintsán vyinkujk. Nay ve'empa tse'e pan pane'e ijt naspaka ku ve'e yakyaaxji, je Cristo tse'e uxym myutoonnup myupajknup.

23 Je Nte'yam xa ve'e mkujoojyjudu va'ajts tsóvax. Kux tse'e ve'em, ka'a tse'e xyakjättat jetse'e pan mviijnkvóvjadat jetse'e ve'em je Nte'yam xkamutóndat xkamupáktat.

24 Ax ve'em tse'e, utsta ajchta utsta tsá'ada, jaa'k'ítta je Nte'yam maat to'k jado'k, ve'em ax jo'n mve'nada ku je'e ve'e myaaxuxjidi.

25 Ax je'eda pan pan jatye'e naaydum jáyuda, ka'a atse'e ti pava'nun nmaada je Maja Vintsán

kajx; ax ya nvinma'yunts atse'e nkajtsp, to'k juu' ve'e je Maja Vintsán tyukmo't, o'yip xa ve'e jetse'e xjaanchjavadat juu' atse'e nkajtsp.

²⁶ Ve'em atse'e nvinmay jets oye'e jetse'e je jayu ve'em tyánut ax jo'nam y'it, je'e kajx ku ve'e tso'ox uxym ya tiempo juu' ve'e ntuktsuunimdup.

²⁷ Pan ta'axpúkani xa mitse'e, ka'a tse'e x'íxtat vintsó ve'e xmasooknit je mnuda'ax; ax pan ka'a tse'e mta'axpúka, ka'a tse'e x'íxtat pan pane'e mnuda'axap.

²⁸ Ax pan mta'axpajkpts mitse'e, ka'ats je'e ve'e tyókina. Jets pan to'ke'e je kiixuta'ax yaa'vyúk, ka'avats je'e ve'e tyókina. Ax pan pan jatye'e yaa'vyajkp ta'axpajkp, chamkojkpts je'e ve'e juu' ve'e nuyojk tso'ox ku ve'e jyojntykada yaja naxviijn; ax je'ets ats miitse'e nkatukmutsojktup.

²⁹ Utsta ajchta utsta tsa'ada, ya'a xa atse'e ntiip, javee'njits je'e ve'e je tiempo njayejpumda. Uxym xa ve'e du'ukva'añ ku je'eda pan pan jatye'e ta'axpúk, ve'em tse'e ñayjávajat ax jo'n kukyata'axpújk;

³⁰ pan pan tse'e tsaachvinmaapp, ve'em tse'e ñayjávajat ax jo'n kukyatsaachvinmaajy; pan pan tse'e xoojntkp, ve'em tse'e ñayjávajat ax jo'n kukyaxoojntk; pan pan tse'e jooy, ve'em tse'e dujávát jets ka'a ve'e duje'e juu' jatye'e jyooy;

³¹ pan pan tse'e je naxviijnít o'yin dujayejpp, ve'em tse'e ñayjávajat ax jo'n je naxviijnít o'yin kudukajayejp jo'n, kux táminupe'e je xaaj ku ve'e ya naxviijnít it kyoo'k'ijtnit.

³² Je'e xa atse'e ntsajkp jetse'e xkativinmáydát. Ku xa ve'e je jayu kyata'axpúk, vyinmaapp tse'e je

Maja Vintsán jye'e jetse'e dutún juu' ve'e je Maja Vintsán chajkp;

³³ ax je jayu juu' ve'e ta'axpúkani, jaa'knuyojkipts je'e ve'e je vyinma'yun pan ti jatye'e ijtp yaja naxviijn jetse'e dutún juu' ve'e je ñuda'ax chajkp.

³⁴ Nay ve'empa tse'e ku ve'e je jayu kyayaa'vyúk, vyinmaayp tse'e je Maja Vintsán jye'e jets vintso ve'e va'ajts aaj va'ajts joot y'ítut je Nte'yam maat, ve'em je ñi'kx je kyopk, nay ve'empa je y'aaj je jyoot; ax juu' tse'e yaa'vyúkani, vyinmaaypts je'e ve'e pan ti jatye'e ijtp yaja naxviijn jetse'e dutún juu' ve'e je ñuyaa'y chajkp.

³⁵ Miits je m'o'yin kajxta xa ats ya'a ve'e nkats; ka je'epe'e jets ats miitse'e nkayakjajtjadat juu' ve'e mtonuvaandup, je'e kajxe'e jets tsoj yakxone'e mjoojntykadat mnaxviijnadat, je Maja Vintsán xmutóndat xmupáktat to'k aaj to'k joot.

³⁶ Ax pan jem tse'e to'k je vajutyajk juu' ve'e dūvinmaayp jets nuyojk oy je'e ve'e jetse'e dupákut je kiixuta'ax juu' ve'e chajkp, kux ka'a ve'e tyunmootska je kiixuta'ax jets ka'a ve'e je vajutyajk dumutena jetse'e naaydum chaanat, nvaat tse'e ñavyákjadat, ka'a je'e ve'e tyókina.

³⁷ Ax pan jem tse'e viijnk juu' ve'e makk je vyinma'yun dupaamp jetse'e dumutena jetse'e naaydum chaanat, jetse'e y'o'yixju jetse'e dutún juu' ve'e chajkp, pan pyayo'yts je'e ve'e jets ka'a ve'e dupákut je kiixuta'ax juu' ve'e chajkp, oyts je'e ve'e jetse'e kyanavyákjadat.

³⁸ Ax ve'em tse'e, je'e juu' ve'e dupajkp je kiixuta'ax juu' ve'e chajkp, oyts je'e ve'e juu' dutún.

Ax je'e juu' ve'e dukapajkp je kiixuta'ax juu' ve'e chajkp, nuntun oyts je'e ve'e juu' dutún.

³⁹ Je ta'axtajk juu' ve'e yaa'vyúk, pava'añ tse'e y'it jetse'e dumaat'ítut je ñuyaa'y pan vinxupe'e jyoojntyka; ax pan oo'kp tse'e je ñuyaa'y, o'yip tse'e jetse'e dupákut pan pane'e chajkp, je'eji ve'e tuuv juu' ve'e jaanchja'viva jayu.

⁴⁰ Ve'em atse'e nvinmay jets jyayépupe'e nuyojk je xoojntkun pan ka'a ve'e y'ukyaa'vyajkni. Ax nayja'vijinupts atse'e jets atse'e ve'em nkats je Espíritu Santo kajx, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm.

8

Je tsu'uts juu' ve'e je jayu tyukvintsa'ki je apamnax

¹ Va'ants atse'e uxyam dukojtspa je tsu'uts kajx juu' ve'e je jayu tyukvintsa'kidup je apamnax. Nnuja'vimdup xa uu'me'e jets ka'a ve'e je apamnax jyoojntyka. Ku ve'e je jayu ñayjávajada jets ooye'e juu' dutunnujávada, namyájjidupts je'e ve'e. Ax ku tse'e je jayu je tsojkun dujayepta, pyutajkidupts je'e ve'e je y'utsta je y'ajchta jets je y'utsta je cha'ada vintso ve'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat.

² Pan pan xa ve'e dvinmaapp jets ñuja'vipe'e juu', ka'ats je'e ve'e dutinujava ax jo'n dupaa'ty du'akeega.

³ Ax pan pan tse'e je Nte'yam dutsojpk, íxajats je'e ve'e je Nte'yam.

⁴ Ax je'e ve'e ku ve'e yakju'kx juu' ve'e je jayu tyukvintsa'kidup je apamnax, nnuja'vimdupts

uu'me'e jets ka'a je'e ve'e ti vya'añ je apamnax, je Nte'yamji ve'e to'k dunumájip dunujaanchip.

5 Ve'em tse'e dukotsta jets may je'e ve'e juu' ve'e nte'yam jets juu' jatye'e yakvinja'vip yakvintsa'kip, ve'em juu' ve'e yaja naxviijn jets ve'em juu' ve'e jem tsajviinmpa.

6 Nnuja'vimdinufts uu'me'e jets to'kji je'e ve'e je Nte'yam, je Dios Tee'. Je'e tse'e dupamkajx nujom juu' jaty, je'e kajx tse'e n'ijtumda; ax jempa tse'e to'kji je Maja Vintsán, je Jesucristo, je'e maat tse'e je Nte'yam nujom juu' jaty dupuujm, je'e tse'e xmo'yumdup ya njoojntykinamda.

7 Ax ka'ats ya'a ve'e anañujoma je jayu dunujávada. Jem xa ve'e pan pan jatye'e yujta ku ve'e duintsa'agada y'ijt je apamnax. Je'e kajx tse'e kuxe'e duka'oynujávada ti ve'e je Nte'yam chajkp, tokintoondupts je'e ve'e ku ve'e duja'kxta je tsu'uts juu' ve'e je jayu tyukvintsa'kidup je apamnax.

8 Je Nte'yam je y'ónuk xa uu'me'eda ka je'e kajxap ku ve'e juu' nka'yumda nja'kxumda. Aki-jpxa xa ve'e je Nte'yam dujava pan nka'yumdup nja'kxumdupe'e uk pan ka'a ve'e nka'yumda nja'kxumda.

9 Pan mnayja'vijidup tse'e jets nvaate'e xja'kxtat juu' ve'e je jayu tyukvintsa'kidup je apamnax, myakkópkadap tse'e ooy jets ku ve'e ve'em xja'kxtat jets ka je'e kajxape'e xtukmaso'oktat je Nte'yam je tyoo' pan pan jatye'e dujaanchja'vidup jets ka'a je'e ve'e y'oya ku ve'e je jayu ve'em duju'kx.

10 Pan mits xa ve'e mnuja'vip jets nvaate'e je jayu ti dukáyut duja'kxut, jetse'e m'ajxtuk

kaayva jem joma ve'e je apamnax yakvinjava yakvintsa'aga, jetse'e m'ixju nuto'k je m'uts je m'ajch ukpu nuto'k jem m'uts je mtsa'a juu' ve'e duka'oynuja'vip ti ve'e je Nte'yam chajkp, nayja'vijuvaps je'e ve'e jetse'e duja'kxut je tsu'uts juu' ve'e tyukvintsa'kidup je apamnax.

¹¹ Ku ve'e ve'em xtun, oyame'e xnujava jets nvaate'e je jayu ti dukayut duja'kxut, myakvintokipts mitse'e je m'uts je m'ajch ukpu je m'uts je mtsa'a juu' ve'e duka'oynuja'vip juu' ve'e je Nte'yam chajkp, ax ku'oo'kijuvats je'e ve'e je Cristo.

¹² Ax pan miits tse'e myakvintokidup je m'utsta je m'ajchta ukpu je m'utsta je mtsa'ada, je'e ve'e ku ve'e dutonda juu' ve'e ñasja'vidup jets ka'a je'e ve'e y'oya juu' ve'e tyoondup, mmutokintoonduvaps miitse'e je Cristo.

¹³ Ax ve'em tse'e, pan ats tse'e nyaktokintuump nuto'k je n'uts je n'ajch ukpu nuto'k je n'uts je ntsa'a je'e kajx pan juu' atse'e nju'kxp, ni je vin'ita xa atse'e nkaja'kxut je tsu'uts.

9

Juu' jatye'e tukkadaakju je kukatsiva

¹ ¿Ka'a ats vine'e x'o'yixju jets atse'e ntónut juu' atse'e ntsajkp? ¿Ka je kukatsivap ats vine'e? ¿Ka'a ats vine'e n'ix je nMaja Vintsánamda Jesucristo? ¿Ka'a miits vine'e xjaanchjávada je Maja Vintsán kux ats je'e ve'e jye'e nvaajnjidu?

² Pan jem xa ve'e juu' ve'e dukakuvajktup jets je kukatsiva atse'e, oyts miitse'e xnujávada jets je'em atse'e. Je'e ve'e ku ve'e xjaanchja'vi'ukvaandi

je Jesucristo ku atse'e x'amotunajxti, je'e tse'e duyaknuke'xnatajkip jets je kukátsiva atse'e.

³ Jidu'umts atse'e n'atsoṽda paṽ paṽ jaty atse'e xtokimpayo'ydup.

⁴ ¿Ka'a ats vine'e nvinmachju jets atse'e je jayu xyakkáyut xyak'oo'kut?

⁵ ¿Ka'a ats vine'e x'o'yixju jets atse'e je ta'axtajk nmaatvídutut juu' ve'e je Jesucristo dujaanchja'vip?, ve'em ax jo'n je ñuda'ax dumaatvídutta je viijnk kukátsivada jets je Maja Vintsán je y'utsatajk maat je Pedro.

⁶ Ats maat je Bernabé, ¿aatsji vine'e xtukkadaakp jets aatse'e nkamaso'okut je ka'm toonk jets aatse'e je oy kats je oy ayook n'avánat?

⁷ ¿Jem vine'e je tojpa juu' ve'e viinm nakya'íxjup jetse'e kyajo'yumpúk? ¿Ukpu jémpats vine'e pane'e je chaaydum dunuyo'oip jetse'e je tyaajm dukaju'kx? ¿Ukpu nay jempa vine'e pane'e je kyarneero duyaktsuunip jetse'e duka'uu'k je carnero je lyeche?

⁸ Ka'a xa ve'e atsji ve'em nva'añ jets tyukjoojn-tykidup je'e ve'e je jayu je'e je tyoonk, ve'em tse'e vyaampa je Moisés je pyava'nun.

⁹ Jidu'um tse'e vya'añ: “Ka'a xa ve'e je kaaj je y'ajén xpaajmjadat juu' ve'e divintee'mp je trigo juu' ve'e tsúkani.” ¿Je tsapkaaj kajx vine'e je Nte'yam ve'em vyaajñ,

¹⁰ ukpu uu'm kajxamda vine'e? Uu'm kajxamda xa je'e ve'e ve'em vyaajñ. Je'e juu' ve'e yoop, ve'em ax jo'n je'e juu' ve'e je taajm dupakmojkk, ve'emts je'e ve'e dutonda kux y'ajootidup je'e ve'e juu' ve'e tukkadaakjudup ku ve'e je trigo taajm

yakpakmuk.

¹¹ Aats xa miitse'e ntuk'ixtu je Nte'yam je kyats je y'ayook, ¿mayts miits je'e ve'e mtunyakjávajada ku aatse'e xmo'odat juu' aatse'e ntukjoojntykap?

¹² Pan jem xa ve'e je viijnk jayu juu' ve'e duvinmajtsjudup jetse'e xyakjoojntykadat, ¿ka'ats n'ite'e nuyojk vyinkopka jets aatse'e xyakjoojntykat?

Ax ka'ats aats miitse'e n'amótuda jets aatse'e xyakjoojntykadat; óyam xa aatse'e xkatihiijtja, nmutenikujxpts aatse'e nujom je'e kajx jetse'e nuyojk je jayu yakvaajnjadat je oy kats je oy ayook.

¹³ Mnuja'vidup xa miitse'e jets pan pan jatye'e toondup jep maja tsaptujkp, je'e tse'e tyukjoojntykidup juu' ve'e jep pyajktup; jets je'e pane'e dumutoondup dumupajktup je Nte'yam joma ve'e je yojxpejtun, tukkadaakjudup tse'e jetse'e duja'kxtat je tánuk tsu'uts juu' ve'e jem je Nte'yam tyukvintsá'kidup.

¹⁴ Nay ve'empa tse'e je Maja Vintsán dunupaajmtki jets je'e pan pan jatye'e je jayu duvaajnjidup je oy kats je oy ayook, je'e tse'e tyukjoojntykiduvap.

¹⁵ Ax óyamts atse'e xjatukkada'aky jets atse'e je jayu xmo'ot ats je ntukjoojntykin, ni vin'ítats atse'e je jayu ve'em nka'hamotu. Ka je'e kajxapts ats miitse'e ve'em nmujáyada jets ats miitse'e juu' xmo'odat. Nuyojk oy xa atse'e nnyajávaja jets atse'e n'oo'knit jets ka'a ve'e ku ve'e je jayu vya'andat jets kuvana ats miitse'e xyakjoojntykidi.

¹⁶ Pan ats ya n'avintsó vinma'yun kajx xa

ats miitse'e kunvaajnjada je oy kats je oy ayook, kunnamyájajats atse'e. Ax ka ya n'avintso vinma'yun kajxaps atse'e ve'em ntun, je Nte'yam atse'e xtukkuva'ni jets atse'e ve'em ntun.

¹⁷ Pan ats ya n'avintso vinma'yun kajx xa atse'e ve'em kuntún, kun'a'ixts atse'e je n'o'yin. Ax je'e kajx ku atse'e je Nte'yam ya toonk xtukkuva'ni, xtukkadaakpts atse'e jets ats je'e ve'e ntónut.

¹⁸ Ax ve'em tse'e je o'yin juu' atse'e njayejpp, je'ets je'e ve'e je xoojntkun ku atse'e nunve'emji ntukka'amáy je oy kats je oy ayook. Je'ets atse'e ntijp, ka'a atse'e mpuk mpaa'ty juu' atse'e xjatukkadaakp jets atse'e je jayu xyakjoojntykat je'e kajx ku atse'e ntuk'ix je oy kats je oy ayook.

¹⁹ Oyam atse'e je jayu nkavintsana, ve'emts atse'e nnapyumju ax jo'n atse'e kun'ijt nujom je jayu je jyoyutoompa. Ve'emts atse'e ntun jetse'e jyaa'knúmáadat je jayu juu' ve'e je Jesucristo dujaanchja'vidup.

²⁰ Ku atse'e n'it je nmu'israeejlit jayu maatta, ve'emts atse'e nnapyumju ax jo'n je'eda kux je'e atse'e ntsajkp jetse'e je Cristo dujaanchjávadat. Ku atse'e n'it je'e maatta pan pan jatye'e dupanajkxtup je Moisés je pyava'nun, ve'emts atse'e nnapyaajmjuva ax jo'n je'eda kux je'e atse'e ntsajkp jetse'e je Cristo dujaanchja'viduvat. Ve'emts atse'e ntun óyam atse'e je Moisés je pyava'nun xkayakkutujkja.

²¹ Ax kuts atse'e n'it je'e maatta pan pan jatye'e dukapanajkxtup je Moisés je pyava'nun, ve'emts atse'e nnapyaajmjuva ax jo'n je'eda kux je'e atse'e ntsajkp jetse'e je Cristo dujaanchjávadat. Ka je'ep atse'e ntijp jets atse'e nka'it jep je Nte'yam kya'p

pya'tkup, jep atse'e n'it je'e kya'p pya'tkup kux atse'e je Cristo je pyava'nun mpanujkxp.

22 Ku atse'e n'it je'e maatta pan pan jatye'e duka'oynuja'vidup ti ve'e je Nte'yam chajkp, ve'emts atse'e nnapyaajmjuva ax jo'n je'eda kux je'e atse'e ntsajkp jetse'e je Cristo makk dujaanchjavadat. Ve'emts atse'e nnapyumju ax jo'n to'k jado'k je jayu jets atse'e ve'em je jayu mputakadat jetse'e dujajejptinit je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

23 Ve'em ats ya'a ve'e ntun je oy kats je oy ayook kajx jets atse'e ve'em je jayu ntukmaatjajejptinit je xoojntkun juu' ve'e ya oy kats ya oy ayook yajkyp.

24 Mnuja'vidup xa miitse'e jets ku ve'e je jayu ñañomkijpxjada, oyame'e anañujoma ñomda, to'kjits je'e ve'e juu' ve'e maadaakp jetse'e yakma'a je puk juu' ve'e ñunoomdup. Íxtiduvats miitse'e vintso ve'e mmaada'aktat jetse'e xjajejptinit juu' ve'e je Nte'yam mtukmutsojkdudup.

25 Pan pan jaty xa ve'e ñañomkijpxuvaajnjudup, nay'akuvaa'nijidupts je'e ve'e jets apaamduka ve'e tyun'a'íxtini ku ve'e tyukkada'akjadat je xaaj ku ve'e ñañomkijpxjadat. Je'e kajxts je'e ve'e ve'em dutonda jetse'e dupáktat to'k je pi'k ojts aajy ta'aky juu' ve'e je corona jo'n pum pan pane'e maadaakp; ax ka'ats je'e ve'e jyek, nii'kxnup je'e ve'e. Ax uu'mda, je'ets uu'me'e nnu'to'numdup jetse'e nyakmo'yumdinit je puk juu' ve'e ijtp xa'ma kajx.

26 Ve'em xa atse'e ntun ax jo'n je'e juu' ve'e

du'ixtaap joma vaate'e kyukaxa je noomk. Ka'a xa atse'e ve'em ntun ax jo'n je'e juu' ve'e koojyji je poj du'apa'kxnajxp ku ve'e je myujayu dumaatnachiikju;

²⁷ nyaktsaachpaatyp xa atse'e ya nni'kx ya nkokp jets atse'e akee'y nyakkutujkja. Ka'ats atse'e ntsak jets atse'e viinm nkakutyónut je oy kats je oy ayook juu' atse'e je jayu ntuk'ixp jets atse'e ve'emji ntaannit; je'e atse'e ntsajkp jets atse'e je Nte'yam xnuujminit jets oy je'e ve'e juu' atse'e ntuump nkajtsp.

10

Je kojtsvijn ku ve'e je jayu je apamnax duintsa'aga

¹ Utsta ajchta utsta tsa'ada, je'e atse'e ntsajkp jetse'e xnujavadat vintso ve'e jyajtti aats je njujpit jáyuda. Anañujoma tse'e y'ijtti jem vínuts pa'tkum, anañujoma tse'e dutinajxti je Tsapts Maaxy Naaj.

² Ax ku tse'e y'ijtti jem vínuts pa'tkum je numay jayu maat je Moisés, jetse'e to'k ka'ajyji je Tsapts Maaxy Naaj dutinajxti, ve'emts je'e ve'e ax jo'n kuñapejtti, yakto'kidu tse'e je vyinma'yunda jetse'e dutónat juu' ve'e je Moisés kyajtsp.

³ Je Nte'yam tse'e jem vinva'ajts it kajxm moojyjudu juu' ve'e kyaaydu y'ooktu, anañujoma tse'e dukaaydi je tsapjootmit tsapkaaky.

⁴ Jem tse'e anañujoma du'ooktuva je tsoxk naaj juu' ve'e je Nte'yam moojyjudu, jepts je'e ve'e tsah'akujkp pyítsum. Ax je tsaaj, je Criistots je'e ve'e yaktukmu'a'ixmojkip, je'e tse'e aats je njujpit

jayu mya_atnajxtu mya_attajkidu jem vinva'ajts it kajxm.

⁵ Oyam tse'e vye'ema, numayts je'e ve'e je jayu juu' ve'e dutoonu dukojtstu juu' ve'e ka óyap, ax je'e tse'e je Nte'yam kyo'oyja'vi, je'e kajx tse'e numay tyun'oo'ktini.

⁶ Je'e kajx xa ya'a ve'e tyoojnji kyojtsji jetse'e nujava tyaannit jets ka'a ve'e n'ana'mumdat n'atsojkumdat juu' jatye'e ka óyap, ax jo'n je'e ve'e du'anaamdi du'atsojkti jo'n.

⁷ Je Nte'yamji ve'e to'k mvinjavadap mvintsa'agadap, ka'a tse'e xtóndat ax jo'n je'eda juu' ve'e je apamnax duvinja'vidu divintsa'kidu. Kux jidu'um xa ve'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: "Ajxtktu tse'e je jayu kaayva ookpa, van'it tse'e tyénidi jetse'e jyomjátkidi tyijátkidi."

⁸ Ka'a tse'e je kats ntukmaatjayejpumdat je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap njayejpumdap, ve'em ax jo'n je'e ve'eda je kats dutukmaatjayejpti je kiix ónukta juu' ve'e ka púkap jyayejptu jetse'e y'oo'ktini nu'ii'px toojk miijl to'k xaaj.

⁹ Ka'a xa ve'e n'ixumdat pan joma vaate'e je Maja Vintsán juu' dukuvuk, ve'em ax jo'n je'e ve'e jyátkidi pan pan jatye'e oo'ktinu ku ve'e je tsaa'n cho'tsjidi.

¹⁰ Ka'a tse'e je Nte'yam xvinkojtspéttat, ve'em ax jo'n je'e ve'e numay je Nte'yam divinkojtspéjtti jetse'e yak'oo'kjidini je yak'oo'kpa ángeles.

¹¹ Je'e kajxts ya'a ve'e tyoojnji kyojtsji jetse'e jep Kunuu'kx Jatyán kujxp yakpuujm jetse'e je nuja'vin njayejpumdinit anañujoma uu'm nuvinxupe'e njoointykimda ya kukaxa aats.

12 Ax ve'em tse'e, pan pan tse'e nañasja'vijup jets ka'a ve'e y'o'yixju jetse'e tyokintónut, va'an tse'e ooy dutunnay'ixju ku ve'e ñunka'at jep tokin jaatp.

13 Ku ve'e myaktokintonuva'anjada, vanxup tse'e mjajttuva ax jo'n jyajttuva opyana. Ax je Nte'yam, tyuumpts je'e ve'e juu' ve'e kyajtsp, ka'ats je'e ve'e duyakjaty jetse'e xyaktokinto'numdat pan ka'a ve'e x'o'yixumjada jetse'e n'amaadaaguimdat, kux je Nte'yame'e xputajkimdup vintso ve'e nkakuvajkumdat je kyo'oy je'e jetse'e nkaka'amat jep tokin jaatp, ax ve'em tse'e nmuténimdat.

14 Je'e kajx tse'e, miits, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, kuke'ekta joma ve'e je jayu duvinjavada duvintsa'agada juu' ve'e ka je Nte'yamap.

15 Ve'em xa ats miitse'e nmukotsta ax jo'n je jayu juu' ve'e viji kej, ax payo'oyda tse'e oy juu' atse'e nkajtsp.

16 Ku ve'e ntuk'a'ooguimda je tuk'a'ooguin juu' kajxe'e nkukojsjimda je Nte'yam, n'apaatumdup tse'e je Cristo je'e kajx ku ve'e y'uk'aa'k, je'e ve'e ku ve'e je ñuu'pun dumasaa'k. Jets ku ve'e nka'yumda je tsapkaaky juu' ve'e ntojkva'kxumdup, n'apaatumdupts uu'me'e je Cristo je'e kajx ku ve'e y'uk'aa'k, je'e ve'e ku ve'e je ñi'kx je kyopk tyaaaj jem cruz kajxm.

17 Qyamts uu'me'e numayda, anañujómats uu'me'eda nka'yumda nay je'ejam to'kji je tsapkaaky, ve'emts uu'me'eda maat je Cristo ax jo'n to'k ni'kx to'k kopk kun'ijtumdi.

18 Ixta juu' ve'e je israeejlit jayu tyoondup.

Ku ve'e juu' je Nte'yam dutukvintsa'agada jem yoixpejtun kajxm, nujom pan pan jatye'e duja'kxtup je vintsa'kin, je vintsa'kinjyam tse'e y'apaattup.

¹⁹ Juu'ts atse'e nkajtsp, ka je'epts atse'e ntijp jets ñumájipe'e je apamnax, ni ka je'epts atse'e ntijp jets tiktspe'e je tsu'uts juu' ve'e tyukvintsa'kidup je apamnax.

²⁰ Je'e atse'e ntijp jets ku ve'e je vintsa'kin dupamda pan pan jatye'e je Nte'yam duka'ixada, je ko'oyjáyuvaps je'e ve'e tyukvintsa'kidup, ka je Nte'yamap; ax ka'ats atse'e ntsak jets miitse'e xmaatnavyaa'njadat je ko'oyjáyuvap.

²¹ Ka'a xa ve'e m'o'yixjada jetse'e je Jesús xvinjavadat xvintsa'agadat kijpx maat je ko'oyjáyuvap, ka'a tse'e m'o'yixjada jetse'e je Maja Vintsán xyakmájadat xyakjaanchadat pan m'ooktupe'e je tsaaydum pa'ajk naaj jetse'e xkayda je tsapkaaky juu' ve'e je Maja Vinsán yaktukjaa'myejtsp, jetse'e je jayu xtukmaatja'kxta je tsu'uts juu' ve'e yaktukvintsa'kip je ko'oyjáyuvap.

²² ¿Ukpu ntsojkumdup uu'm vine'e jetse'e je Maja Vintsán nyakjotma'tumdat? ¿Uu'mda vine'e nuyojk makk jets ni ka'a ve'e je'e?

Ve'em tse'e nujom nto'numdat nkojtsumdat ax jo'n je Nte'yam yakmaja yakjaancha y'ijtnit

²³ Yakjajtyp xa ve'e je Nte'yam jetse'e je jayu dutónut to'k ka'ajyi juu' jaty; ax ka'a tse'e to'k ka'ajyi tyun'oya. Yakjajtyp xa ve'e je Nte'yam jetse'e je jayu dutónut to'k ka'ajyi juu' jaty; ax

ka'ats je'e ve'e to'k ka'ajji je jayu duputaka jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchj'ávat.

24 Ka'ats miitse'e x'íxtadat kakje'e je m'o'yinda, m'íxtiduvape'e juu' ve'e je viijnk jayu tyuk'o'yiduvap.

25 Nvaat xa ve'e xkáydat xja'kxtat pan ti jatye'e too'kjup jep maa'y jaatp. Ka'a tse'e x'amotutúvadat pan je vintsá'kin je'e ve'e uk pan ka je vintsá'kinap, ve'em tse'e kyayakj'ávat jets tokin je'e ve'e ku ve'e xja'kxta,

26 kux ya naxviijnit it jets nujom juu' jatye'e myaat, je Maja Vintsants je'e ve'e jye'e.

27 Uk pan jem tse'e je jayu juu' ve'e dukajaanchja'vidup je Maja Vintsán jetse'e mvóvjada kaayva, nvaat tse'e mnajkxtat. Pan mnajkxtup tse'e, kayda oo'kta juu' ve'e myakmooydup, ka'a tse'e x'amotutúvadat nía, ve'em tse'e kyayakj'ávat jets tokin je'e ve'e ku ve'e xja'kxtat.

28 Ax pan mna'muxjudup tse'e je jayu jidu'um: “Je apamnax ya'a ve'e tuyaktukvintsá'aga ya tsu'uts”, ka'a tse'e xja'kxtat kux ku ve'e je jayu je tokin xtoojnjadat juu' ve'e tumva'nuxjada, ve'em tse'e kyayakj'ávat jets tokin je'e ve'e ku ve'e xja'kxta.

29 Je'e atse'e ntijp jets ka'a je'e ve'e dutokinj'ávat juu' ve'e mvoovjudup, ka je'epts atse'e ntijp jets miitse'e xtokinj'ávat.

Nunajtp xa ve'e jets miitse'e jemda juu' atse'e x'amotutúvidup: “Oyame'e je viijnk jayu duko'oyj'ávada juu' atse'e ntuump, ζtyajxts atse'e

xka'o'yixju jets atse'e ntónut juu' atse'e xyakjajtjip je Nte'yam?

³⁰ Pan nkukojsjip xa atse'e je Nte'yam je nkaaky je ntojkx kajx, ¿tyajxts ats vine'e je jayu x'uxkojsnit xpakojsnit ku atse'e juu' nkay nju'kx?"

³¹ Jidu'umts atse'e n'atsav: Pan ti ve'e mkaaydup m'ooktup uk pan ti jatye'e mtoondup mkojstsup, tonda kotsta nujom ax jo'n je Nte'yam xyakmájadat xyakjaanchadat.

³² Ka'ats je'e ve'e xyaktokintóndat juu' ve'e is-raeejit jayu, ni je'e juu' ve'e ka je'epta, ni je'e juu' ve'e je Nte'yam je jyayu.

³³ Tonda kotsta ax jo'n ats. Ve'em atse'e ntonuva'añ nkotsuva'añ juu' ax jo'n nujom je jayu du'oyjávada. Ka'a atse'e n'ixta je n'avintso o'yinji, je'eva ve'e pan pan jatye'e je viijnk jayu je y'o'yinda, ve'em tse'e anañujoma je jayu dujajejptinit je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

11

¹ Tonda je vinma'yun juu' atse'e njayejpp, ve'em ax jo'n atse'e ntun je vinma'yun juu' ve'e je Cristo jyayejpp.

Vintso je ta'axtajk ñaajk'ítjadat joma ve'e je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada

² N'oñukojsidufts ats miitse'e kuxe'e ats xa'ma xjaa'myétsta jetse'e xpanajkxta je ixpajkun juu' ve'e ntuk'ixtu.

³ Je'e atse'e ntsajkp jetse'e xnujávadat jets je Cristo ve'e to'k jado'k je yaa'tyajk je kyuvajk; jets

je yaa'tyajk, je'e tse'e dunukuvajkip je ta'axtajk, ve'em ax jo'n je Nte'yam dunukuvajka je Cristo.

⁴ Ku ve'e to'k je yaa'tyajk kujópax ukpu kumótsax chapkats ukpu dukojtsnáxy je Nte'yam je y'ayook, yakvintsa'kintókipts je'e ve'e je Cristo.

⁵ Ax pan ka'a tse'e je ta'axtajk ñakyujuu'xju ku ve'e chapkats ukpu dukojtsnáxy je Nte'yam je y'ayook, yakvintsa'kintóktivaps je'e ve'e je ñuyaa'y, ve'emts je'e ve'e ax jo'n kukee'p kuy'ijit.

⁶ Pan ka'a xa ve'e ñakyujuu'xju je ta'axtajk, va'an tse'e nujom je vyaajy dukuskee'pkúxu. Ax pan tso'otyo'nunts je'e ve'e ku ve'e je ta'axtajk ve'em kukee'p y'it, va'an tse'e dunakyujuu'xju.

⁷ Ka'a xa ve'e je yaa'tyajk kujópax ukpu kumótsax chapkats ukpu dukojtsnáxy je Nte'yam je y'ayook, kux je'e ve'e je Nte'yam je y'apamnax jets nay ve'empa ve'e duyaknuke'xnatáka je Nte'yam je myajin. Ax je ta'axtajk, je yaa'tyajk je myájints je'e ve'e duyaknuke'xnatajkip.

⁸ Kux ku xa ve'e je Nte'yam dupuujm je yaa'tyajk, ka je ta'axtajk je ñi'kx je kyopk kajxaps je'e ve'e dupuujm; je yaa'tyajk je ñi'kx je kyopk kajxe'e dupuujm je ta'axtajk.

⁹ Nay ve'empa tse'e, yakpaam je'e ve'e je ta'axtajk je yaa'tyajk je myajin kajx; ka je yaa'tyajkap tse'e yakpaam je ta'axtajk je myajin kajx.

¹⁰ Ax ya'a kajxts atse'e nva'añ jets vinkopk je'e ve'e jetse'e je ta'axtajk ñakyujoo'xjut jetse'e ve'em nuké'xnatáka tyánut jets jep je'e ve'e je ñuyaa'y kya'p pya'tkup y'it. Xoojntktup tse'e je Nte'yam je y'aangeles ku ve'e ve'em.

11 Oyam tse'e vye'ema, je Nte'yam tse'e dunupaajmtki jets ka'a ve'e je yaa'tyajk y'ítut ka je ta'axtajk kajxap.

12 Kux pan tyúvam je'e ve'e jets je yaa'tyajk je ñi'kx je kyopk kajxe'e yakpuujm je ta'axtajk, tyúvamts je'e ve'eva jets je yaa'tyajk, je ta'axtajk je'e ve'e yakke'xjup; ax je Nte'yam tse'e nujom juu' jaty duyakjeji.

13 Payo'oyda n'it pan oy je'e ve'e ku ve'e je ta'axtajk chapkats ka kujuu'xap.

14 Yaknuja'vip xa ve'e jets tso'oty'o'nun je'e ve'e ku ve'e je yaa'tyajk je vyaajy duyakyán.

15 Ax je ta'axtajk, vintsa'kinmooyjupts je'e ve'e ku ve'e yan je vyaajy dujayep, kux je'e kajxe'e je Nte'yam myooyji yan je vyaajy jetse'e kyujoo'xjut.

16 Ax pan pan tse'e dukakuvakuvaamp ya ayook, nnuja'vimdinup tse'e jets ka'a ve'e je viijnk ixpajkun mpanajkxumda, jets ka'ava ve'e joma ve'e ñay'amókajada je Nte'yam je jyayu.

Je'eda pan pan jatye'e duyakvintsa'kintókidup je Maja Vintsán je y'a'ox

17 Jep tse'e jado'k viijn juu' ats miitse'e ntuknuja'yidup, ax ka'ats ats miitse'e n'oñukótsada je'e kajx. Ku ve'e mnay'amókajada, ka'a tse'e mnapyutákajada jetse'e nuyojk xjaanchjavadat je Jesucristo, nuyojk tse'e mnaajkvintókidup.

18 Muto'k viijn, ve'emts atse'e je kats tunmotu jets mnapyajkva'kxjudupe'e joma ve'e mnay'amókajada, ax ve'emts atse'e njava jets ve'em jatyam je'e ve'e juu' ve'e kyojtstup.

19 ¡Mnapyajkva'kxjudup xa n'ite'e! Je'e kajxts atse'e ve'em nva'añ kux nuke'xnatajkipe'e oy pan pane'e je Nte'yam tyúvam dupanajkxp.

20 Ax ku tse'e mnay'amókajada jetse'e m'a'óxada, ka je Maja Vintsánapts miitse'e mnü'a'óxidup.

21 Ku ve'e m'a'óxada, ka'a tse'e mnay'a'íxjada, kakje'e ve'e xkayda x'oo'kta je m'a'oxta. Jem xa ve'e juu' ve'e ayooj taandup, jempa tse'e juu' ve'e ooy tunkaaydup tun'ooktup jetse'e ñaajkmo'okjada.

22 ¿Jadi ka'a ve'e ti mjaajnda mtajkta joma ve'e mkáydat m'oo'ktat? ¿Uk mtsojktupe'e nuyojk jetse'e xviijn'íxtat je Nte'yam je jyayu jetse'e xyakts'o'tyóndat pan pan jatye'e katih'ijtuxjudup? ¿Vintsots ats miitse'e nnaajmadat? ¿N'oñukótsadap ats miits vine'e ku ve'e ve'em xtonda? Ax ya'a kajx, ka'ats ats miitse'e n'oñukótsada.

Je Maja Vintsán je y'a'ox

23 Je Maja Vintsane'e viinm ats xmooy je ixpajkun juu' ats miitse'e ntuk'ixtu. Ya'ats je'e ve'e: Ka'anume'e je Maja Vintsán Jesús yakpum vye'na jem je jayu kya'm juu' ve'e tso'oxpajkjjudup, je tsooj tse'e dukaaajn je tsapkaaky

24 jetse'e je Nte'yam dukukojtsji, van'it tse'e dutojkva'kxy jetse'e vyaajñ: “Kayda, ya'a xa je'e ve'e ats je nni'kx je nkopk juu' atse'e nmasaakp miits je m'o'yin kajxta ku atse'e n'oo'kut. Tonda tse'e ve'em jets atse'e xjaa'myétstat.”

25 Nay ve'empa tse'e, ku ve'e távani y'a'óxada vye'na, van'it tse'e dukoõmpa to'k je tuk'a'ooguin

jetse'e vyaajñ: "Juu' tse'e ya tuk'a'ooguin myaat, ya'ats je'e ve'e ats je nnuu'pun juu' kajxe'e je nam kojstán tyun. Vinxup nax tse'e x'oo'kta, jaa'myétstats jets nmasaakp atse'e ya nnuu'pun miits kajxta ku atse'e n'oo'kut." Jidu'um tse'e vyaajñ.

²⁶ Ax je'e kajx tse'e, vinnaajknáxe'e xkayda je tsapkaaky jetse'e x'oo'kta juu' ve'e je tuk'a'ooguin myaat, m'ava'nidupts miitse'e je Maja Vintsán je y'oo'kun van'it paat ku ve'e myiinnuvat.

*Vintso ve'e yakpákut je Maja Vintsán je y'a'ox
(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)*

²⁷ Ax ve'em tse'e, jyapana pan pane'e oyvintsova dukaayp je tsapkaaky ukpu oyvintsova du'uu'k juu' ve'e je tuk'a'ooguin myaat, jepts je'e ve'e tokin jaatp kuxe'e dukavintsa'aga je Maja Vintsán je ñi'kx je kyopk jets je ñuu'pun.

²⁸ Ni pana xa ve'e dukakáyut je tsapkaaky ukpu duka'oo'kut je uu'k pan ka'ana ve'e oy dupayo'oy juu' ve'e tyuump.

²⁹ Kux pan pan jatye'e dukamajapaamp je Maja Vintsán je ñi'kx je kyopk ku ve'e dukay du'uu'k, vinm tse'e je chaachpaatun dunukaya dunu'ooga.

³⁰ Je'e kajx tse'e numay miitsta je pa'am mkanuva'atsjada jetse'e makkatsots mka'itta, jempa tse'e pan pane'e duku'oo'kiva.

³¹ Ax pan oy tse'e kumpayo'yumda juu' ve'e nto'numdup, ka'a tse'e je Nte'yam xtokimpayo'yumdat.

³² Ax xtokimpayo'yumdupts uu'me'e je Nte'yam jetse'e xyaktsaachpaatumda je'e kajx jetse'e

nkatsaachpaatumdat xa'ma kajx je'e maat pan pan jatye'e dumaatnavyaa'njudup je naxviijnit je kyo'oy je'e.

³³ Ax ve'em tse'e, utsta ajchta utsta tsalada, ku ve'e mnay'amokajadat jetse'e je Maja Vintsan je y'a'ox x'apaa'tuva'andat, mnay'a'ixjadap tse'e vimpit atuj, van'it tse'e mkaydat.

³⁴ Pan jem tse'e juu' ve'e yu'oo'kjjudup, va'an tse'e jem tyak'amam dukayda, ax ve'em tse'e je Nte'yam mkayaktsaachpaa'tjadat je ka oyap kajx juu' ve'e mtoondup ku ve'e mnay'amokajada. Je'e juu' jaty atse'e tunkakats, viinmts atse'e nnukotsut ku ats miitse'e najkx nku'ixtinuva.

12

Je maa'yun je putajkin juu' ve'e je Espiritu Santo to'k jado'k je jayu myooy

¹ Utsta ajchta utsta tsalada, jep xa ve'e jado'k viijn juu' atse'e ntsajkp jetse'e xnujavadat, je'ets je'e ve'e je maa'yun je putajkin juu' ve'e je Espiritu Santo to'k jado'k je jayu myooy jetse'e dutondat juu' ve'e je Nte'yam chajkp.

² Mnuja'vidinup xa miits je'e ve'e jets ku ve'e je Jesucristo xka'ixadana vye'na, mvinja'vidu mv-intsa'kidu tse'e je apamnax juu' ve'e ni to'k aaja kakojtsp.

³ Je'e kajxts atse'e ntsak jetse'e xnujavadat jets je Espiritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm, ni panats je'e ve'e je vinma'yun dukama'a jetse'e vya'anut: "iKo'oy nukotsa tse'e y'lijtnit je Jesus!" Ntsojkpapts atse'e jetse'e xnujavadat jets je Espiritu Santo ve'e dumooy je vinma'yun nujom

pan pan jatye'e vaandup: “¡Je Jesús, je'e je'e ve'e je Maja Vintsán!”

⁴ May viijn xa je'e ve'e je maa'yun je putajkin juu' ve'e je Espíritu Santo je jayu myooypan vintso ve'e to'k pan vintso ve'e jado'k juu' dutóndat; ax to'kji tse'e je Espíritu Santo, juu' ve'e ve'em dumooypan.

⁵ May viijnts je'e ve'e vintso ve'e je jayu dumutonda dumupakta je Maja Vintsán; ax to'kjits je'e ve'e je Maja Vintsán, juu' ve'e yakmutoomp yakmupajkp.

⁶ May viijnts je'e ve'e vintso ve'e juu' jaty yaktún, ax to'kjits je'e ve'e je Nte'yam juu' kajxe'e je jayu ve'em dutún.

⁷ Je Espíritu Santo xa ve'e duyaknuke'xnatajkip je Nte'yam je myajin to'k jado'k je jayu kajxta jetse'e ve'em y'óyat anañujoma pan pan jatye'e je Jesucristo dujaanchja'vidup.

⁸ Jem tse'e pan pan jatye'e je Nte'yam mooyjudup je maa'yun je putajkin je Espíritu Santo kajx pan vintso ve'e juu' dukótstat je vijin je kejun maat, apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup je maa'yun je putajkin vintso ve'e dukojtsva'atstat juu' ve'e je Nte'yam chajkp,

⁹ apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup je maa'yun je putajkimpa pan vintso ve'e je jaanchja'vin dujayéptat, apuk tse'e juu' ve'e yakmooyduvap pan vintso ve'e je pa'am jayu duyakjotkada'aktat,

¹⁰ apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e je majin dutóndat, apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e dukojtsnáxtat je Nte'yam je y'ayook, apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e dunujávatat pan

je Nte'yam je y'ayooke'e y'amotunajxtup ukpu je ko'oyjáyuvap jye'e, apukpa tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e dukótstat je ayook juu' ve'e kyavinmótudup, nay apukpa tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e dukojtsva'atstat je ayook juu' ve'e kayakvinmótup.

¹¹ Ax to'kjits je'e ve'e je Espíritu Santo, juu' ve'e je maa'yun je putajkin duyajkp, je'e pane'e to'k jado'k je jayu du'amovya'kxp pan vintso ve'e je jayu dutukmutsak.

¹² May viijn xa je'e ve'e dumaada to'k je ni'kx je kopk, jem tse'e je kya'aj, jem tse'e je tyek, jempa tse'e juu' jaty viijnk. Oyam tse'e may viijn dumaada, to'k ni'kx to'k kópkjits je'e ve'e. Nay ve'empa tse'e je Cristo y'it maat je jyayu.

¹³ Xtukyaknapejtumdu xa ve'e je Espíritu Santo ku ve'e xpa'mumdi to'k muk je Cristo maat. Ve'emts uu'me'eda ax jo'n may viijn juu' ve'e je jayu je ni'kx je kopk dumaat, uu'm, je is-raeejlit jáyuda jets pan pan jatye'e ka je'lepta, je joyutoompa jayu jets je naspaka jayu, tajki tse'e je Espíritu Santo yam nujom nja'vin kajxmamda, ve'em uu'me'eda ax jo'n kun'ijtumdi to'k ni'kx to'k kopk je Cristo maat.

¹⁴ Ka'a xa ve'e to'k ni'kx to'k kopk to'k viijnji dumaada, may viijne'e.

¹⁵ Pan je tek xa ve'e kuvya'añ: “Ka ka'ajap xa ats, je'e kajxts atse'e nka'it je ni'kx je kopk maat.” Oyam tse'e jidu'um kuvya'añ, ka je'e kajxap tse'e kya'it je ni'kx je kopk maat.

¹⁶ Uk pan je taatsk tse'e kuvya'añ: “Ka viijnap xa ats, je'e kajxts atse'e nka'it je ni'kx je kopk maat.”

Oyam tse'e jidu'um kuvya'añ, ka je'e kajxap tse'e kya'it je ni'kx je kopk maat.

17 Kux pan je viijn xa ve'e kuy'it nujom je ni'kx je kopk, ¿vintso tse'e x'o'yixumjadat jetse'e juu' n'amotunajxumdat? Pan je taatsk xa ve'e kuy'it nujom je ni'kx je kopk, ¿vintso tse'e x'o'yixumjadat jetse'e juu' nxoo'kpaatumdat?

18 Ax je Nte'yam tse'e dupaam to'k viijn jado'k viijn juu' ve'e je ni'kx je kopk jye'e pan vintso ve'e dutsak.

19 Pan nujom xa ve'e kuy'it tun to'k viijnji, ¿joma tse'e kuy'it je ni'kx je kopk?

20 Jéjam xa ve'e may viijn juu' ve'e je ni'kx je kopk jye'e, ax to'k ni'kx to'k kóp kjits je'e ve'e.

21 Ka'a xa ve'e nvaat je viijn dunaajmat je ka'aj: “Ka'a xa ats mitse'e xtuujnja”, ka'ava tse'e nvaat je kuvajk dunuujmivat je tek: “Ka'a xa ats mitse'e xtuujnja.”

22 Ax vimpit tse'e, to'k viijn je ni'kx je kopk juu' ve'e kayakmakja'vip, je'ets je'e ve'e juu' ve'e nuyojk tsojkjup.

23 Nay jado'k viijn je ni'kx je kopk juu' ve'e ka májap mpa'mumdup, je'e tse'e nuyojk yak'ix'ijtp. Ax je'e juu' ve'e nnasja'vimdup ka'ixna kake'xna, je'e tse'e nuyojk yakyo'tsp yaknupe'mp;

24 jets je'e juu' ve'e nnasja'vimdup ixna ke'xna, ka'ats je'e ve'e chakju jetse'e yakyo'otsut yaknupe'enut. Ax ve'em tse'e je Nte'yam dupuujm je jayu je ni'kx je kyopk jetse'e ve'em je majin dujayéput to'k ka'ajyji juu' ve'e je ni'kx je kopk myaat.

25 Ax ve'em tse'e je ni'kx je kopk kyanavyi-ijnk'íxjut; je'e ve'e jetse'e to'k viijn jado'k viijn

ñaajkkópka^jat.

²⁶ Pan tsaachpaatp xa ve'e to'k viijn je ni'kx je kopk, anañujoma tse'e je ni'kx je kopk chaachpaatpat; jets pan to'k viijn tse'e je ni'kx je kopk yakmajapum, anañujoma tse'e je ni'kx je kopk xyoondukut.

²⁷ Ve'em xa uu'me'eda ax jo'n kun'ijtumdi to'k ni'kx to'k kopk je Cristo maat, kakje'e tse'e n'ijtumda ax jo'n to'k viijn jaty je ni'kx je kopk.

²⁸ Ax je Nte'yam tse'e dumooyp je maa'yun je putajkin pan ti jatye'e tyóndap kyótstap to'k jado'k juu' ve'e jaanchja'vijidup. Muto'k viijn tse'e dupuujm kukátsivada, mumejtsk viijn tse'e je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpada, mutoojk viijn tse'e yak'ixpajkpada, van'it tse'e je'eda pan pan jatye'e je majin dutoondup, pan pan jatye'e je pa'am jayu duyakjotkadaaktup, pan pan jatye'e je jayu duputajkidup, pan pan jatye'e du'ix'ijttup je jaanchja'vivatajкта, pan pan jatye'e dukojtstup je ayook juu' ve'e kyavinmótudup.

²⁹ ¿Jadi je kukátsivada je'e n'ite'e anañujoma, ukpu je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa je'e n'ite'e anañujoma, ukpu je yak'ixpajkpa je'e n'ite'e anañujoma, ukpu tyoondup je'e n'ite'e je majin anañujoma,

³⁰ ukpu yakjotkadaaktup je'e n'ite'e je pa'am jayu anañujoma, ukpu kyojtstup je'e n'ite'e je ayook juu' ve'e kyavinmótudup anañujoma? Ax ka'a tse'e.

³¹ Ve'emts ats miitse'e nnaajmada: Je'e ve'e mtóndap mkótstap vintso ve'e je Nte'yam mmo'ojadat je maa'yun je putajkin juu' ve'e dunumájip; ax atsts miitse'e ntuk'ixtap juu' ve'e

nuyojk oy.

13

Je tsojkun

¹ Pan ats xa ve'e kunkats nujom je jayu jets je ángeles je y'aaj je y'ayook, pan ka'ats atse'e je tsojkun njayep, ve'em xa atse'e ax jo'n jyatipojxuna juu' ve'e kooyji makk yaaxp ukpu juu' ve'e kooyji tunkivvp.

² Pan kunkojtsnáxy xa atse'e je Nte'yam je y'ayook, jets atse'e kunnuja'vikúx pan juu' ve'e kayaknuja'vip y'ijt, jets atse'e kunnujava nujom juu' jaty, pan kunjayepts atse'e nujom je jaanchja'vin jets atse'e ve'em kunyakke'ek je kopk je keets, ax pan ka'ats atse'e je tsojkun njayep, ni vinxúpats ats je'e ve'e xkatuujnja.

³ Pan kun'amovya'kxy atse'e je ayoova jayu nujom juu' atse'e n'ixp njayepp, jets pan atse'e kunmasa'ak ats ya nni'kx ya nkopk paat jetse'e tyóyut, ax pan ka'ats atse'e je tsojkun njayep, ni vinxúpats ats je'e ve'e xkatuujnja.

⁴ Pan pan xa ve'e je tsojkun dujajepp, myuténip tse'e juu', napyajmjup tse'e oy jayu, ka'a tse'e juu' dunas'ama'ata, ka'a tse'e dunutúva, ka'a tse'e ñamyájaja,

⁵ ka'a tse'e jyomjáyuva tyijáyuva, ka'a tse'e je yo'yinji du'ixta, ka'a tse'e jatyji jyotma'aty, ka'a tse'e je ejkun duyaktáñ jem jya'vin kajxm,

⁶ ka'a tse'e dutukxoonduk je kyó'oy je'e, je'e ve'e tyukxoointkp je tyuv je'e,

⁷ chajkpts je'e ve'e je jayu pan ti ve'e toojnup kojtsjup, chajkpts je'e ve'e jetse'e dujaanchjávat

jets oy je'e ve'e juu' ve'e je viijnk jayu tyoondup, y'a'ixpts je'e ve'e ve'em, jetse'e nujom juu' jaty du'amaadaaga ku ve'e yakjomtún yaktitún. Ijpts je'e ve'e je myujayu dutsak.

⁸ Je tsojkun, xa'ma kajxts je'e ve'e y'it. Je'yap xa ve'e je xaaj ku ve'e je Nte'yam je y'ayook kyoo'kyakkojtsnajxnit, ka'a tse'e je jayu je may aaj je may ayook du'ukkojtsnit, ka'a tse'e je jayu y'ukyaktuknuja'vidinit juu'.

⁹ Ka'a xa ve'e pu'uk je nuja'vin juu' ve'e njayejpumdup jets ka'ava ve'e pu'uk je Nte'yam je y'ayook yakkojtsnáxy.

¹⁰ Ax ku tse'e je xaaj jye'ynit ku ve'e juu' jaty va'ajts nvinmótumdinit, ka'a tse'e y'uk'ijtnit ax jo'n uxyam ku ve'e yuu'n vee'n je nuja'vin njayejpumda.

¹¹ Ku xa atse'e pi'knum nve'na, ve'emts atse'e juu' nkajts, juu' mpayo'y, jetse'e juu' nvinmaajy ax jo'n je pi'k ónuk; ax kuts atse'e nyee'kni, ka'ats atse'e n'ukve'emini ax jo'n je pi'k ónuk.

¹² Nay ve'empa tse'e uxyam, yuu'n vee'nts je'e ve'e juu' ve'e nnuja'vimdup, ve'emts je'e ve'e ax jo'n jaa'x juu' jaty kun'ixumda; ax ku tse'e je xaaj myiinnit, van'it tse'e oy jets va'ajts nmuja'vimdat juu'. Vee'nji xa ve'e juu' atse'e uxyam nmuja'vip, ax van'itts atse'e oy va'ajts juu' nnujávát, ve'em ax jo'n atse'e je Nte'yam x'ix xnujava jo'n.

¹³ Ax toojk viijnnts je'e ve'e juu' ve'e taamp xa'ma kajx: je jaanchja'vin, je a'ix'ijtnun, jets je tsojkun. Ax je tsojkun tse'e dunumajikajxp.

Ku je jayu dukats je ayook juu' ve'e kyavinmótup

¹ Tóndats vintso ve'e xyak'ijttinit jem mja'vin kajxmda je tsojkun jets vintso ve'e xjajejptinit je maa'yun je putajkin juu' ve'e je Espíritu Santo yajkyp, je'e ve'e vinkopk jetse'e xkojtsnajxtinit je Nte'yam je y'ayook.

² Je jayu juu' ve'e dukojtsp je ayook juu' ve'e kyavinmótup, je Nte'yamts je'e ve'e myukajtsp, ka je jáyuvap, je jyoot je jya'vin maat je'e ve'e juu' dukats, ax ka'ats je'e ve'e je jayu dvinmotu.

³ Ax je jayu pan pan jatye'e dukojtsnajxtup je Nte'yam je y'ayook, je'e tse'e je jayu duputajkidup jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat, kyojtsmákkidufts je'e ve'e jetse'e duyakjot'amájada.

⁴ Pan pan xa ve'e dukojtsp je ayook juu' ve'e kyavinmótup, putajkijupts je'e ve'e viinm jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat. Ax je'e pane'e dukojtsnajxp je Nte'yam je y'ayook, je'e tse'e je jayu duputajkip jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat.

⁵ Oy xa je'e ve'e kuy'it ku miitse'e to'k ka'ajyji kuxkotsta je ayookta juu' ve'e mkavinmótudup, ax nuyojk oy tse'e kuy'it jetse'e xkojtsnáxtat je Nte'yam je y'ayook. Nuyojk xa je'e ve'e dunumaja je jayu juu' ve'e dukojtsnajxp je Nte'yam je y'ayook jets ni ka'a ve'e je jayu juu' ve'e je ayook dukojtsp juu' ve'e kyavinmótup, van'itji tse'e nuyojk dukanumaja ku ve'e jep je jayu juu' ve'e dukojtsvaatsp je ayook juu' ve'e kayakvinmótup, ax ve'em tse'e je jayu yakputaka jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat.

⁶ Je'e kajx tse'e, utsta ajchta utsta tsa'ada, pan najkxp xa ats miitse'e nku'ixta jetse'e nmukótstat maat je ayook juu' ve'e kayakvinmótup, ni vinxúpatš miits je'e ve'e mkato'nuxjadat; van'itji je'e ve'e mto'nuxjadat pan ntuknuja'vidup ats miitse'e juu' atse'e je Nte'yam xtuknuja'vi uk pan nkojtsnajxyp atse'e je Nte'yam je y'ayook ukpu pan ntuk'ixtup ats miitse'e juu' ve'e je Nte'yam jy'e.

⁷ Oyam xa ve'e kyajoojntyka je xooxun jets je kov, yakmótupts je'e ve'e ku ve'e yaktukxu'ux yaktukkav. Ax pan ka'a tse'e oy yaktukxu'ux yaktukkav, ¿vintsose'e yakvinmótuvut pan ti ve'e xyooxtup kyooovdup?

⁸ Ax ku tse'e je atso'ox tyunju, pan ka'a xa ve'e va'ajts yaktukxu'ux je trompeta, ni pana tse'e kyanay'apaamdukajat jetse'e y'atso'oxtonut.

⁹ Nay ve'empa tse'e juu' jyajtpa miits maatta. Pan ka'a xa ve'e je mtoots xtukkotsta je kats je ayook juu' jatye'e yakvinmótup, ¿vintso tse'e yaknujávát pan ti ve'e mkojststup? Uxpoyj xa je'e ve'e.

¹⁰ Jéjam xa ve'e may viijn je aaj je ayook yaja naxviijn; ax nujom ya aaj ya ayook, jyayejpp tse'e je vinma'yun.

¹¹ Ax pan ka'ats atse'e nvinmotu je aaj je ayook juu' atse'e je jayu xtukmukojtsp, ve'emts atse'e n'it ax jo'n je jékumit jayu je'e maat, nay ve'empats je'e ve'e je jékumit jayu jo'n y'it ats maat.

¹² Je'e kajx tse'e, je'e ve'e ku miitse'e ooy xtuntsokta jetse'e xjajejptinit je maa'yun je putajkin juu' ve'e je Espíritu Santo je jayu myooy, je'e tse'e nuyojk m'ixtidinup vintso ve'e je Espíritu

Santo mmooyjidinit je maa'yun je putajkin jetse'e ve'em je jayu xputakadat jetse'e nuyojk dujaanchjavadat je Jesucristo.

13 Je jayu juu' ve'e dukojtsp je ayook juu' ve'e kyavinmótup, va'an tse'e je Nte'yam du'amótuvu vintso ve'e dukojtsva'atsut je ayook juu' ve'e kyajtsp.

14 Kux pan tsapkojtsp xa atse'e je ayook maat juu' atse'e nkavinmótup, ya njoot ya nja'vin maatts atse'e ntsapkats, ax ni vinxúpats ats je'e ve'e xkaputaka jets atse'e juu' nuyojk oy nvinmótuvut.

15 ¿Ax tits atse'e ntónup? Tsapkótsup xa atse'e maat ya njoot ya nja'vin jets nay ve'empa maat ya nvinma'yun. Ku atse'e n'uv, ávuups atse'e maat ya njoot ya nja'vin jets nay ve'empa maat ya nvinma'yun.

16 Kux pan jem xa ve'e nuto'k miitsta juu' ve'e je Nte'yam duyakmájip duyakjaanchip je jyoot je jya'vin maatji, ka'a tse'e y'o'yixjadat pan pan jatye'e du'amotunajxtup jetse'e dunukojtspéttat je'e je y'ayook jetse'e vya'andat amén, kux ka'a ve'e dvinmótuda pan ti ve'e je jayu tudukats.

17 Kujyatun'óyam xa je'e ve'e dukukajtsja je Nte'yam, ni vintsóvats je'e ve'e je jayu dukaputaka jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjavadat.

18 Nkukojtsp je xa atse'e je Nte'yam jets nuyojk je aaj je ayook atse'e nkats jets ni ka'a ve'e pan miitsta.

19 Oyam tse'e vye'ema, ku atse'e nmaatnay'amókajada je jaanchja'vivatajk, nuyojkts atse'e ntsak jets atse'e je jayu ntukmukótstat mugoxk je ayookji juu' ve'e

yakvinmótup jets atse'e ve'em ntuk'íxtat jets ka'a ve'e ku atse'e ntukmukótstat majk miijl je ayook juu' ve'e kayakvinmótup.

20 Utsta ajchta utsta tsa'ada, ka'a tse'e je vinma'yun xjayéptat ax jo'n je pi'k ónuk, je'eji ve'e ku ve'e xka'oynujávada jetse'e xtóndat juu' ve'e ka óyap. Ax ku tse'e juu' jaty xpayo'oyda, pu'uk tse'e je vinma'yun xjayéptat.

21 Jidu'um xa ve'e je Maja Vintsán vya'añ, ve'em ax jo'n javyet y'it jep Kunuu'kx Jatyán kujxp: “Ntukmukótstap xa atse'e ya jayu je viijnk aaj je viijnk ayook maat jets je jékumit jayu je y'ayook maat, ax ka'ajyants atse'e xmajapámdat.” Jidu'um tse'e vya'añ.

22 Ku ve'e je Nte'yam je viijnk aaj je viijnk ayook kajx dumukajts je jayu juu' ve'e kajaanchja'vijidup, ve'em tse'e dutuujn jetse'e kyatsapákjadat. Ax ku tse'e je Nte'yam dumukats je jayu juu' ve'e jaanchja'vijidup, je y'ayook kojtsnajxpatajk kajxtats je'e ve'e ve'em dutún. Ax ve'em tse'e, yaktoomp xa ve'e je viijnk aaj je viijnk ayook je'e kajxta pan pan jatye'e je Nte'yam dukajaanchja'vidup, ka je'e kajxapta pan pan jatye'e je Nte'yam dujaanchja'vidup.

23 Qyam tse'e vye'ema, ku ve'e mnay'amókajada jetse'e anañujoma xkotsta je ayook juu' ve'e kayakvinmótup, jetse'e tyákada je jayu juu' ve'e dukanuja'vidup je Nte'yam je y'ayook ukpu dukajaanchja'vidup je Jesucristo, ¿ka'ats n'ite'e vya'andat jets ka víjape'e tumvimpijitini?

24 Ax pan anañujómats miitse'e xkojtsnáxta je Nte'yam je y'ayook, jetse'e tyaka nuto'k juu' ve'e je Nte'yam dukajaanchja'vip ukpu juu' ve'e

dukanu_{ja}'vip je Nte'yam je y'ayook, kyuvákupts je'e ve'e je tyokin ku ve'e viinm dupayo'oyut, van'it ku ve'e du'amotunáxut juu' miitse'e anañujoma mkojtstup.

²⁵ Je Nte'yam tse'e duyaknuke'xnatákap je tyokin juu' ve'e yu'uts yak'ijtp jem jya'vin kajxm, van'it tse'e kyoxkténat jetse'e je Nte'yam duyakmájat duyakjaanchat jetse'e vya'anut jets tyúvame'e m'itta je Nte'yam maát.

“Tonda kotsta tse'e nujom ax jo'n duvinmachju”

²⁶ Utsta ajchta utsta tsa'ada, ku ve'e mnay'amókajada, jem tse'e juu' ve'e avuvaandup, jem tse'e juu' ve'e dutsojktup jetse'e je Nte'yam je y'ayook je jayu dutuk'íxtat, jem tse'e juu' ve'e je Nte'yam je y'ayook dukojtsnaxuvaandup, jempa tse'e juu' ve'e dutsojktup jetse'e dukótstat je ayook juu' ve'e kyavinmótudup, nay jempa tse'e juu' ve'e dutsojktup jetse'e dukojtsva'atstat je ayook juu' ve'e kayakvinmótup. Ax nujom juu' jatye'e mkojtstup, íxtada tse'e vintso ve'e je jayu xputákadat jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat.

²⁷ Pan kyojtstup xa ve'e je ayook juu' ve'e kayakvinmótup, numejtsk jáyují tse'e kyótstat, too'vajkp to'k, van'it tse'e jado'k, ukpu nutoojk, je vaatji tse'e. Van'itji ve'e dukótstat je ayook juu' ve'e kayakvinmótup pan jeme'e to'k juu' ve'e dukojtsva'atsup juu' jatye'e kyojtstup.

²⁸ Ax pan ka'a tse'e pan pane'e dukojtsva'atsup, ñojk'óy tse'e kyayakkótsut je ayook juu' ve'e kayakvinmótup ku ve'e mnay'amókajada. Pan jem xa ve'e pane'e dutsojkp jetse'e dukótsut je

ayook juu' ve'e kayakvinmótop jets ka'a ve'e pan pane'e dukojtsva'atsup juu' ve'e kyajtsp, va'an tse'e ve'em dukatsú ku ve'e naaydum y'it je Nte'yam maát jets ka'a ve'e ku ve'e y'it jeja je numay jayu vyinkujk.

²⁹ Nay ve'empa tse'e pan pan jatye'e dukojtsnajxtup je Nte'yam je y'ayook, va'an tse'e dukotsta numejtsk nutoojk jáyují namvaat je'e ve'e dupayo'oyda pan pan jatye'e du'amotunajxtup juu' ve'e kyojtstup.

³⁰ Ax pan to'k tse'e je jayu juu' ve'e tsuunip, jetse'e je Nte'yam tyuknujávaja juu' ve'e chajkp jetse'e yakótsut, va'an tse'e du'ama'atú je'e juu' ve'e kojtsp jets je'e ve'e kyótsut juu' ve'e dunuja'vip.

³¹ Nvaatts miitse'eda anañujoma nuto'k nuto'k xkojtsnáxtat je Nte'yam je y'ayook, ax ve'em tse'e nujom pan pan jatye'e m'amotunajxjudup, je'e tse'e dvinmótudap ti ve'e je Nte'yam chajkp, jetse'e jyot'amájadat.

³² Pan pan jatye'e dukojtsnajxtup je Nte'yam je y'ayook, va'an tse'e du'a'ixta jetse'e nuto'k jaty dukojtsnáxtat,

³³ kux ka'a ve'e je Nte'yam juu' oyvintsova dutún, tsoj yakxone'e juu' dutún.

Tonda tse'e ve'em ax jo'n nujom je Nte'yam je jyayu joma ve'e ñay'amókajada.

³⁴ Ku ve'e je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada, ka'a tse'e je ta'axtajk kyótstat, ve'em ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ jets jepe'e je yaa'tyajk kya'p pya'tkup y'íttat.

³⁵ Pan y'amotutuvavaandup xa ve'e juu', va'an

tse'e du'amotutúvada je ñuyaa'y ku ve'e jye'yadat jem tyak'amda, kux ka'a xa ve'e dupaa'ty du'akeega jetse'e je ta'axtajk kyótstat ku ve'e je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada.

³⁶ ¿Tis, miits je'e vine'eda joma ve'e yaknuja'vi'ukvaajñ je Nte'yam je y'ayook, uk miitsji vine'e myaktukmukojtstu?

³⁷ Pan jem xa ve'e juu' ve'e nañasja'vijup jets je'e ve'e dukojtsnajxp je Nte'yam je y'ayook ukpu viijnk je maa'yun je putajkin maat juu' ve'e je Espíritu Santo moojyup, va'an tse'e dunujava jets je Maja Vintsán ya'a ve'e dupavaamp juu' ats miitse'e ntuknuja'yidup.

³⁸ Ax pan ka'a tse'e je jayu dukuvuk juu' ats miitse'e ntuknuja'yidup, va'an tse'e ve'em du'itu.

³⁹ Ax ve'em tse'e, utsta ajchta utsta tsa'ada, tonda tse'e vintsó ve'e xkojtsnajxtinit je Nte'yam je y'ayook, ka'a tse'e xkayakjajttuvat jetse'e yakkótsut je ayook juu' ve'e kayakvinmótup.

⁴⁰ Ax nujom juu' jatye'e mtoondup mkojtstup, tonda kotsta tse'e ve'em ax jo'n duvinmachju jets vintsó ve'e dupaa'ty du'akeega.

15

Joojntykpajknuva ve'e je Cristo

¹ Utsta ajchta utsta tsa'ada, uxyamts atse'e ntsak jetse'e xjaa'myétstat je oy kats je oy ayook juu' ats miitse'e nkojtsjidu, je'e ve'e juu' ve'e mkuvajktu jetse'e myak'ítjada makkk aaj makkk joót to'k muk je Cristo maat.

² Ya oy kats ya oy ayook kajxpa tse'e xjayepta je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp pan

mpanajkxtupe'e juu' ats miitse'e nkojtsjidu; kux pan mmasooktup xa ve'e, ni vinxupa tse'e mkato'nuxjadat juu' ve'e mjaanchja'vidup.

³ Juu' xa ve'e dunuvinkopkikajxp je ixpajkun juu' atse'e yakmooy jets ats miitse'e nvaajnidi, ya'ats je'e ve'e: Xku'oo'kimdu ve'e je Cristo uu'm je ntokin kajxamda, ve'em ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ.

⁴ Naxtajkits je'e ve'e jetse'e jyoojntykpajknuva kutoojk xaaj, ve'em ax jo'n vyaampa je Kunuu'kx Jatyán.

⁵ Naajknuke'xnatajkijuts je'e ve'e jeja je Pedro vyinkujk jets ux'ook jeja je kukátsiva vyinkujk-tava.

⁶ Ux'ook tse'e ñaajknuke'xnatajkiji jeja je uts je ajch jets je uts je tsá'a vyinkujkta juu' ve'e numugooxk mókupx naxy ijttu. Numayts je'e ve'e jyaa'kjoojntykadana, óyame'e jem juu' ve'e tuy'oo'ktini.

⁷ Ux'ook tse'e jeja je Santiago vyinkujk ñaajknuke'xnatajkiji, van'it tse'e jeja anañujoma je kukátsivatajk vyinkujkta.

⁸ Tun ux'ookani tse'e jeja ats nvinkujk ñaajknuke'xnatajkijuva, óyam atse'e n'it ax jo'n to'k je pi'k maax ónuk juu' ve'e tun to'mayji ke'xp ku ve'e kyapo'opaa'tyna.

⁹ Ats xa ve'e je kukátsiva juu' ve'e dunupi'kikajxp, ni je'ets atse'e nkavinmachju jets atse'e nyaktíjut kukátsiva, je'e kajx ku atse'e njomtuuñ ntituuñ je Nte'yam je jyáyuda.

¹⁰ Ax je'ets atse'e juu'am ats je maja maa'yun kajx juu' atse'e je Nte'yam xtoojnji. Ax je maja maa'yun juu' atse'e xtoojnji, ka'ats je'e ve'e koojyji

vyintoki. Nuyojkts atse'e tuntún jets ni ka'a ve'e nuto'k je viijnk kukátsiva; óyam xa atse'e viinm je'e tunkatún, je Nte'yamts je'e ve'e tudutún je myaa'yun kajx.

¹¹ Ax ka'ats je'e ve'e vyinkopka pan ats je'e ve'e ntuump uk pan je viijnk kukátsiva je'e ve'e dutoondup, je'ets je'e ve'e juu' aatse'e n'ava'nip, je'ets je'e ve'e juu' miitse'e mjaanchja'vidup.

Joojntykpajktinuvap tse'e je oo'kpatajk

¹² Ax pan je'ets aatse'e n'ava'nip jets joojntykpajknuva ve'e je Cristo ku ve'e y'uk'aa'k, ¿vintsots miitse'e jemda juu' ve'e vaandup jets ka'a ve'e je oo'kpatajk y'ukjoojntykpajktinuvat?

¹³ Kux pan tyúvam je'e ve'e jets ka'a ve'e je oo'kpatajk y'ukjoojntykpajktinuvat, ka'a tse'e je Cristo kujyoojntykpajknuva.

¹⁴ Jets pan ka'a tse'e je Cristo kujyoojntykpajknuva, ka'a tse'e tyun je kats juu' aatse'e n'ava'nip, nay ka'a tse'e tyoompa juu' miitse'e mjaanchja'vidup.

¹⁵ Pan ka'a xa ve'e je Cristo kujyoojntykpajknuva, taayts je'e ve'e je tuvakojsun juu' aatse'e mpuump, je'e kajx ku aatse'e nva'añ jets je Nte'yame'e duyakjoojntykpajknuva je Cristo. Kux pan taayts je'e ve'e kuy'it jets joojntykpajktinuvape'e je oo'kpatajk, taayvats je'e ve'e jets je Nte'yame'e duyakjoojntykpajknuva je Cristo.

¹⁶ Pan ka'a xa ve'e jyoojntykpajktinuvat je oo'kpatajk, ka'ava tse'e je Cristo kujyoojntykpajknuva;

17 jets pan ka'a ve'e je Cristo kujyoojntykpajknuva, ni vinxupa tse'e je xyup mkato'nuxjada ku ve'e je Cristo xjaanchjávada, jep tse'e tokin jaatp je xyup mjaa'k'ítta.

18 Nay ve'empa tse'e, pan pan jatye'e to'k muk ijttu je Cristo maat jetse'e y'oo'ktini, kuvyintókidits je'e ve'eda.

19 Pan je'ejyji tse'e kutyún je a'ix'ijttun juu' ve'e njayejpumdup je Cristo kajx ku ve'e njoojntykimda yaja naxviijn, tun nuyojk ayoova tse'e uu'm ya njootamda jets ni ka'a ve'e pan viijnk jayu.

20 Ax je Cristo, joojntykpajknuvats je'e ve'e, je'e tse'e mutoo'vajkp joojntykpajk ku ve'e y'uk'aa'k, ve'emts je'e ve'e ax jo'n juu' ve'e ta'mitoo'vajkp.

21 Ve'em ax jo'n je oo'kun jyeji je'e kajx juu' ve'e to'k je yaa'tyajk tyoon, nay ve'empa tse'e je jayu jyoojntykpajktinuvat je'e kajx juu' ve'e jado'k je yaa'tyajk tyoon.

22 Jets ve'em ax jo'n anañujoma je jayu y'oo'kta kuxe'e je Adán je chaan je kyooj y'itta, nay ve'empa tse'e anañujoma je jayu jyoojntykpajktinuvat je Cristo kajx.

23 Ax ka'a tse'e nujom jyoojntykpajktinuvat to'k naxji, je'e ve'e ax jo'n tyukkada'akjada: too'vajkpe'e je Cristo jyoojntykpajknuva ax jo'n juu' ve'e ta'mitoo'vajkp, jets ku ve'e je Cristo myinnuvat, van'it tse'e jyoojntykpajktinuvat pan pan jatye'e je Cristo je jyayu.

24 Ku ve'e tun ux'ookani, van'it tse'e je Cristo dutukkatákat je kutojkun je Dios Tee', távani tse'e duyakvintókikajxni vye'na nujom pan pan jatye'e je Nte'yam dutso'oxpajktup.

25 Kux vinkopk je'e ve'e jətse'e je Cristo yakkutókut van'it paat ku ve'e je Nte'yam duyakvintókinin pan pan jatye'e tso'oxpajkjudup.

26 Ax je tso'oxpajkpa juu' ve'e tun ux'ookani kutókinup, je'ets je'e ve'e je oo'kun, kux ka'a ve'e je jayu van'it y'uk'oo'ktinit.

27 Kux ve'eme'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ jəts je Nte'yame'e dupaamnup nujom juu' jaty jep je Cristo kya'p pya'tkup. Ax ku tse'e vya'añ jəts nujome'e dupaamnit jep je Cristo kya'p pya'tkup, va'aits tse'e yakvinmōtu jəts ka'a ve'e je Nte'yam viinm yakpāmūt jep je Cristo kya'p pya'tkup, kux je'e je'e ve'e juu' ve'e pa'muxjinup nujom juu' jaty jep je Cristo kya'p pya'tkup.

28 Ax ku tse'e távani nujom juu' jaty tyañ vye'na jep je Cristo kya'p pya'tkup, van'it tse'e je'e, je Nte'yam je y'Onuk, ñapyámjūt jep je Nte'yam kya'p pya'tkup, ax ve'em tse'e je Nte'yam dunumajikajxnit dunujaanchikajxnit nujom juu' jaty.

29 Jado'k viijn, jem xa ve'e pan pan jatye'e dukunapejtidup je jayu pan pan jatye'e oo'ktu jañapet. ¿Tyajxts je'e ve'e ve'em dutonda pan ka'a ve'e dujaanchjávada jəts joojntykpajktinuvape'e jado'k nax?

30 ¿Ukpu tyajxts atse'e jóvum xaaj nmaajk'ítju jem je oo'kun y'am kya'm pan ka'a atse'e ti o'yin n'uk'a'ixni?

31 Utsta ajchta utsta tsa'ada, ve'em ax jo'n atse'e nxoonduk miits kajxta kuxe'e xjaanchjávada je nMaja Vintsánamda Cristo Jesús, tyúvamts atse'e nva'añ jəts jóvum xaaj atse'e n'it jem je oo'kun y'am kya'm.

³² ¿Tits ats je'e ve'e xtoojnjip ku atse'e nmuteni je mu'uk jayu juu' atse'e xtso'oxpajktu yaja efesovit kyajpun kujx ku atse'e n'ava'ni je Nte'yam je y'ayook? Pan tyúvam xa ve'e kuy'it jets ka'a ve'e je oo'kpatajk y'ukjoojntykpajktinuvat, óyvats je'e ve'e juu' ve'e vaandup: “Va'an tse'e duka'yumda du'ookumda kux tsojke'e n'oo'kumdinit.”

³³ Ka'a tse'e mnamyasó'okjadat jetse'e je jayu mvin'aa'njadat. Tyúvam xa je'e ve'e juu' ve'e vaandup: “Je ko'oy mujatyoo' tse'e duyakma'tp je jayu juu' ve'e dutoomp je y'oy je'e.”

³⁴ Vijta kejta, masoóktini je mko'oy joojntykinda, kux jem miitse'eda pan pan jatye'e je Nte'yam duka'ixada. Miits je mtso'otyó'nun kajxta xa ats ya'a ve'e ve'em nkats.

Vintso je jayu jyoojntykpajktinuvat

³⁵ Jem xa n'ite'e juu' ve'e du'amotutúvap: “¿Vintsose'e jyoojntykpajktinuvat je oo'kpatajk? ¿Vintsose'e y'ixuvat je ñi'kxta je kyopkta?”

³⁶ Jidu'umts atse'e n'atsav: ¡Jayu juu' ve'e oy juu' dukapayo'yp! Ku xa ve'e je taamt yakni'ip ukpu yakvuj, vintókiyuups je'e ve'e je taamt je ñi'kx je kyopk ku ve'e myux.

³⁷ Juu' xa ve'e yakniipp juu' xa ve'e yakvajp, ka je ojts aajyapts je'e ve'e juu' ve'e ux'ook jéjap, je taamte'e juu' ve'e yakniipp juu' ve'e yakvajp, je trigo taamt ukpu je viijnk taamt.

³⁸ Van'it tse'e je Nte'yam duyakye'e'k je taamt pan vintso ve'e dutsak, je'e tse'e dumooyp je ñi'kx je kyopk pan vintso ve'e tyukkada'akyju.

³⁹ Ka'a xa ve'e ve'em je jayu je ñi'kx je kyopk ax jo'n je naxvinyo'yva tánuk jye'e, ka'a tse'e ve'em

je naxvinyo'yva tánuk je ñi'kx je kyopk ax jo'n je jeyyva tánuk jye'e, ka'a tse'e ve'em je jeyyva tánuk je ñi'kx je kyopk ax jo'n je ajkx jye'e, tum tiktspe'e je ñi'kxta je kyopkta.

⁴⁰ Nay ve'empa tse'e jyéjiva juu' jatye'e ijttup jem tsajviinm jětse'e jyéjiva je ni'kx je kopk juu' jatye'e yaja naxviijn. Ax ka'a tse'e y'akijpxa je chojin juu' jatye'e ijttup jem tsajviinm jets je ni'kx je kopk je chojin juu' jatye'e yaja naxviijn.

⁴¹ Ka'a tse'e y'akijpxada je chojin je aampa xaaj je tyá'kxun maat je aampa po'o je tyá'kxun ukpu je maatsa je tyá'kxun, ni ka'a tse'e y'akijpxada je chojin je maatsa je tyá'kxunda, tum tíktstupe'e to'k jado'k je tyá'kxun je chojin.

⁴² Nay ve'empa uu'mda, ku ve'e njoojn-tykpajkumdinuvat jado'k nax, ka'a tse'e y'akijpxa je ni'kx je kopk juu' ve'e njayejpumdinup van'it ax jo'n ya ni'kx ya kopk juu' ve'e uxyam njayejpumdup. Ku xa ve'e je jayu y'aa'k, pootsnup tse'e je ñi'kx je kyopk; ax ku tse'e jyoojntykpajknuvat, ni je vin'ítats je'e ve'e kyoo'k'oo'knit.

⁴³ Ku ve'e je jayu y'aa'k, yak'ayoov tse'e ñaxtaka; ku tse'e jyoojntykpajknuvat, je majin maat tse'e y'ijtnit. Ka'a tse'e je makkin dujayep ku ve'e ñaxtaka; ax ku tse'e jyoojntykpajknuvat, ooy tse'e je makkin dutunjayejpnit.

⁴⁴ Naxtajkip xa ve'e ya nni'kxamda ya nkópkamda ku ve'e n'oo'kumda yaja naxviijn; ax ku tse'e njoojntykpajkumdinuvat, ka'a tse'e je oo'kun x'uknumi'numdinit. Kux ve'em ax jo'n jyeja je ni'kx je kopk juu' ve'e oo'kp, jéjiva tse'e je ni'kx je kopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'k'oo'knup.

45 Ve'eme'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ jets je muto'k yaa'tyajk, je Adán, je Nte'yam je'e ve'e duyakjoojntykpaik. Ax je'e pan ux'ook, je Criistots je'e ve'e, je'e tse'e je jayu dumooyp je joojntykin.

46 Ax je ni'kx je kopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'k'oo'knup, ka'ats je'e ve'e duvintoo'váka je ni'kx je kopk juu' ve'e oo'kp; je'e ve'e too'vajkpeji je ni'kx je kopk juu' ve'e oo'kp, van'it tse'e je ni'kx je kopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'k'oo'knup.

47 Je muto'k yaa'tyajk, naaxts je'e ve'e y'ij; jets je jado'k yaa'tyajk, je Maja Vintsants je'e ve'e, je tsapjootmits je'e ve'e.

48 Je ñi'kxta je kyopkta pan pan jatye'e yaja naxviijn, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n je yaa'tyajk juu' ve'e naax ijt, jets je ñi'kxta je kyopkta pan pan jatye'e jem tsapjootm, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n je yaa'tyajk juu' ve'e je tsapjootmit.

49 Ax ve'em tse'e, ve'em ax jo'n nmajxumda je yaa'tyajk juu' ve'e naax ijt, nay ve'empa tse'e nna-jxumduvat je yaa'tyajk juu' ve'e je tsapjootmit.

50 Utsta ajchta utsta tsá'ada, ve'em xa ats mitse'e nvaajnjada jets juu' jatye'e pum je tsu'uts jets je pajk maat, ka'ats je'e ve'e y'o'yixju jetse'e y'ítut joma ve'e je Nte'yam xa'ma kajx yakkutuk, ka'a xa ve'e nvaat jetse'e y'ítut je'e maat juu' ve'e vintókip jets juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

51 Ntsajkp xa atse'e jetse'e xnujávadat juu' ve'e kayaknuja'vip y'ij. Ka'a tse'e anañujoma n'oo'kumdat, ax nujom tse'e ntíktsumdinit,

52 jaty aa'k, to'k vinmi'kxtkumji xa je'e ve'e, van'it ku ve'e xyo'oxut je trompeta juu' ve'e ux'ookani. Xo'oxup xa ve'e je trompeta jetse'e jyoojntykpaiktinuvat je oo'kpatajk, ni je vin'ita

tse'e kyoo'k'oo'ktinit; jets uu'm, xyaktiktsumdinup tse'e.

⁵³ Kux ya ni'kx ya kopk juu' ve'e uxyam njayejpumdup, vintókiyuups ya'a ve'e, ya'a tse'e vimpijtnup ni'kxukopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'k'oo'knup.

⁵⁴ Ax ku tse'e ya ni'kx ya kopk juu' ve'e njayejpumdup, juu' ve'e vintókip jetse'e y'aa'k, kuts ya'a ve'e tuvypijtni je ni'kx je kopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'kvintókinup jetse'e xa'ma kajx y'ijtnit, van'it tse'e tyónjut je Kunuu'kx Jatyán juu' ve'e vaamp: "Ta xa ve'e je oo'kun kyutókini, ta xa je'e ve'e yak'amaadaaga.

⁵⁵ eo'kun, ¿joma tse'e y'it je mtuktsaachto'nun? ¿Joma tse'e y'it je kutojkun jetse'e je jayu xyakt-saachpaa'tut?" Jidu'um tse'e vya'añ.

⁵⁶ eo'kp xa ve'e je jayu je tokin kajx, jets je pava'nun kajx tse'e je tokin je makkin dujayep.

⁵⁷ Ax kukajtsja tse'e y'ijtnit je Nte'yam, juu' ve'e xmo'yumdup je maadaakun je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx, ax ve'em tse'e je oo'kun xkah'amaadaaguimda.

⁵⁸ Je'e kajx tse'e, utsta ajchta utsta tsa'ada, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, pamda tse'e je makkaaj je mak joot to'k muk je Cristo maat, xa'ma kajx tse'e xyaknuyókadat vintso ve'e xmutóndat xmupáktat je Maja Vintsán, kux mnuja'vidinup xa miitse'e jets je'e juu' ve'e mtoondup mkojtstup to'k muk je Maja Vintsán maat, ka koojyap tse'e xtonda xkotsta.

16

Je meen juu' ve'e je jaanchja'vivatajk yakmojkту

¹ Ax je'e tse'e ku ve'e je meen xyakmokta jetse'e xputákadat je Nte'yam je jyayu, tonda tse'e ve'em ax jo'n atse'e ntukpavaandi je jaanchja'vivatajk juu' ve'e nay'amojkijidup jem galáciait y'it jootm.

² Vindomiingo, muto'k xaaj je semana, mkontóktap tse'e to'k viijn pan vinxupe'e xpakta ku ve'e tumnay'ajátjada jetse'e xyakmóktat. Ve'em tse'e ka van'ítnumap xyakmóktat je meen ku atse'e nje'yat joma ve'e miitsta.

³ Ax kuts atse'e nje'yat, nkéxtapts atse'e jem Jerusalén je nak maat je'e pan pan jaty miitse'e mvinkóndap jetse'e duyaknajkxtat je meen juu' ve'e myakmóktap.

⁴ Ax pan oys je'e ve'e jets atse'e nnajkxpat, nmaadadaptats je'e ve'e.

Ku je Pablo dunupaajmtki jetse'e ñajkxut jep Corinto

⁵ Ku xa ats miitse'e najkx nku'ixta, náxupts atse'e jem macedóniait y'it jootm, van'itts atse'e nje'yat joma ve'e miitsta.

⁶ To'mayji ats miitse'e jek jaty je it ntukmaatyaknáxtat, to'mayji nujom je xox aats, van'itts ats miitse'e xputákadat pan joma atse'e nnujkk.

⁷ Ka'a xa atse'e ntsak jets ats miitse'e nku'ixtat naxyji, tanavaamp atse'e jek jaty miits maatta pan vaampe'e je Maja Vintsán.

⁸ Ax jaa'ktánapts atse'e yaja éfesovit kyajpun kujx je pentecostés xaaj paat,

⁹ kux x'o'yixjup atse'e jets atse'e je tuvakojsun mpámút je Maja Vintsán kajx, óyame'e jyeja

numay je jayu juu' ve'e dutso'oxpajktup je ayook juu' atse'e je jayu nvaajnjidup.

¹⁰ Pan je'yp tse'e jem je Timoteo, íxtadats jetse'e oy joot m'íttat je'e maat kux myutuump myupujkp je'e ve'e je Maja Vintsán, ve'em ax jo'n atse'e ntun.

¹¹ Ni pana tse'e miitsta je'e xkaviijn'k'íxut. Ax ku tse'e choo'nut, putákada jetse'e xoojntkp xmasooktinit jets atse'e xnumínut, kux n'a'ixp ats je'e ve'e maat je utsta je ajchta.

¹² Jado'k viijn, ta atse'e ooy njatunmunoo'kxtuk je n'útsamda je n'ajchamda Apolos jetse'e najkx kumku'íxjada maat je utsta je ajchta juu' ve'e yájada; ka'a tse'e uxuyam ñajkxuva'añ, van'it tse'e ñajkxut ku ve'e y'o'yixjut.

Ku je Pablo máyam je Dios dukejx

¹³ Nakyujoojntykajada, makk tse'e xjaanchjavadat je Jesucristo, ka'a tse'e mtsa'agadat, makk tse'e mnapyámjadat.

¹⁴ Nujome'e pan juu' jatye'e mtoondup mkojstsup, je tsojkun maat tse'e xtóndat xkótstat.

¹⁵ Utsta ajchta utsta tsa'ada, mnuja'vidinupts miitse'e jets je jáyuda juu' ve'e tsuunidup jem je Estéfanos tyak'am, je'e tse'e mutoo'vajkp je oy kats je oy ayook dujaanchja'vidu jem acáyait y'it jootm, ax je'e tse'e dumutoondup dumupajktup pan pan jatye'e ijttup je Nte'yam je jyayu.

¹⁶ Ntsajkpts atse'e jetse'e mnapyámjadat jep je'e kya'p pya'tkupta, nay ve'empa anañujoma pan pan jatye'e je Maja Vintsán dumutoondup dumupajktup.

¹⁷ Xoojntkp xa atse'e ku ve'e myetsta je Estéfanos, je Fortunato, jets je Acaico, kux je'e xa ve'e

du̇toondup juu' miitse'e mka'o'yixjudup kuxe'e yaja mka'itta.

¹⁸ Xyakjot'amájidu xa ats je'e ve'e, myakjot'amájjiduvats miits je'e ve'e. Vintsá'agada je jayu ax jo'n je'eda.

¹⁹ Máyame'e je Dios mkejxuxjada je jaanchja'vivatajкта pan pan jatye'e nay'amojkijidup yaja ásiat y'it jaat. Máyame'e je Dios je Maja Vintsán kajx mkejxuxjuduva je Aquila jets je Priscila, nay ve'empa je jaanchja'vivatajкта juu' ve'e nay'amojkijidup jem je'e tyak'amda.

²⁰ Máyame'e je Dios mkejxuxjuduva anañujoma je utsta je ajhta jets anañujoma je utsta je tsa'ada. Nachee'njada to'k jado'k je tsojkun maat je Maja Vintsán kajx.

²¹ Ats, je Pablo, viinm atse'e nja'a ya máyam je Dios juu' ats miitse'e ntuknukejxtup.

²² Pan pan xa ve'e dukatsojkp je Maja Vintsán Jesucristo, ko'oy nukótsats je'e ve'e y'ijtnit. ¡Maja Vintsán, miinni to'k aaj!

²³ Je Maja Vintsán Jesús tse'e mkunoo'kxjadap.

²⁴ Ntsojktupts ats miitse'e anañujoma pan pan jatye'e je Cristo Jesús dujaanchja'vidup.

**Ya'a tse'e je nam kojstán juu' ve'e je
Nte'yam_ xyaktaajnjimdu je nMaj
Vintsánamda Jesucristo kajx
New Testament in Mixe, Totontepec (MX:mto:Mixe,
Totontepec)**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totontepec Mixe, (Mixe, Totontepec)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Totontepec [mto], Mexico

Copyright Information

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Totontepec

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47d09f80-22d6-55c5-b9e5-a04a59e3169e